

1244_Az_Q2017_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 1244 Xəzər dənizinin və sahilyanı ərazilərinin ekoloji problemləri

1 Xəzərin Neft Daşları və Bakı buxtası akvatoriyası necə adlandırılır?

- “dəniz zonası”
- “təmiz zona”
- “qızıl zona”
- “neft zonası”
- “ölü zona”

2 Xəzər dənizinə nə şimaldan nə cənubdan hansı hava kütlələri daxil olur?

- cənubtsiklonları, yerlihavadövranı
- arktik, müləyim, tropik, subtropik
- kontinental Arktikhavakütlələri
- dənizArktikhavakütlələri, Orta Asiyahavakütlələri
- müləyim kontinental havakütlələri

3 Xəzər daxilində yaradılmış milli park hansıdır:

- Qobustan;
- Kaspi ;
- Xvalin;
- Gürgün;
- Abşeron;

4 Mədən və tankerlər, hidro texniki qurğular Xəzərə necə təsir edir?

- balıqların axını şəraitinə mane olur
- bitki örtüyünü məhv edir
- onun 2-ci çirkənmə mənbəyi sayılır
- gəmilərin hərəkətinə mane olur
- balıqçılığı təmin yaradır

5 Ölkədə istehsal olunan neftin neçə faizini Xəzər dənizi verir?

- 15
- 96
- 99
- 100
- 70

6 Xəzərin əsas təbii sərvəti:

- neft
- balıq
- su iti
- balıq
- su

7 Xəzər dənizi Azərbaycanda illik neft hasilatının neçə faizini verir?

- 99%
- 91%
- 96,6 %
- 100%

90%

8 Neçənci ildə Xəzər dənizi sularının artması müşahidə edilib?

- 1910
- 1905 il
- 1924
- 1929
- 1914

9 .Kürü tökmək üçün Xəzər çaylarının yuxarı axınlarına üzən balıqlara nə mane olur?

- suların həddən artıq çırklənməsi
- çaylar üzərində tikilən su anbarları (bəndlər)
- gəmiçilik nəqliyyatı
- antrapogen amillər
- səs – küy

10 1332 növ canlı və III növ balıq hansı dənizdədir?

- Liqquri dənizi
- Adriatik dənizi
- Xəzər dənizi
- Şimal dənizi
- Qırmızı dəniz

11 3 min ton neft məhsulları hər il hansı dənizə axıdılır?

- Oxot dənizi
- Xəzər dənizi
- Aralıq dənizi
- Mərmərə dənizi
- Adriatik dənizi

12 Hansı dənizə ildə 12 milyard m³ çirkab suları axıdılır?

- Xəzər dənizi
- Egey dənizi
- Aralıq dənizi
- Liquri dənizi
- Barants dənizi

13 Xəzər dənizi Orta Asiyadan gələn hansı hava kütlələrini mülayimləşdirir?

- dəniz Arktik hava kütləsini
- quru və isti hava kütləsini
- soyuq hava kütləsini
- mülayim dəniz hava kütləsini
- cənub siklonlarını

14 5-10 % suyun duzluluğu hansı dənizə aiddir?

- Egey dənizi
- Barents dənizi
- Xəzər dənizi
- Qırmızı dənizə
- Yapon dənizi

15 Xəzərə axan çaylar hansılardır?

- Ceyrankeçməz, Girdmançay, Kişçay
- Qusarçay, Qudyolçay, Araz, Sınçay
- Volqa, Terek, Elba, Kür, Samur, Safidrid
- Türyançay, Girdmançay, Kişçay
- Dəmiraparançay, Bənkərənçay, Astaraçay

16 70 - yə yaxın adı olan (qədim zamanlardan müasir dövrədən) hansı dənizdir?

- Şimalı Çin dənizi
- Mərmərə dənizi
- Karib dənizi
- Yapon dənizi
- Xəzər dənizi

17 4 mlyrd ABŞ dolları respublikanın hansı ehtiyatına dəyən zərər üçün hesablanmışdır?

- Aran zonasının şoranalılmış torpaqları üçün
- Xəzərin səviyyəsinin qalxması ilə əlaqədar
- Gəncə Gil – Torpaq Kombinatı tullantıları üçün
- Qəbələ RLS – sı üçün
- Bakı buxtasının hədsiz çirkəlməsilə

18 1977-ci ildən başlayaraq Xəzər dənizində nə kimi dəyişiklik baş vermişdir?

- bitki örtüyü 2 dəfə azalıb.
- dəniz suyu səviyyəsi azalmağa başlamışdır
- balıq ovu 9-10 dəfə azalmışdır
- çirkəlmə səviyyəsi artmışdır
- suyun səviyyəsi qalxmağa başlayıb

19 Kəskin çirkəlməsi ilə əlaqədar hansı dənizdə qiymətli balıq növləri 9-10 dəfə azalmışdır?

- Oxot dənizi
- Karib dənizi
- Mərmərə dənizi
- Xəzər dənizi
- Adriatik dənizi

20 Dünya nərə balığı ehtiyatının 90% - i hansı dənizdə cəmlənmişdir?

- Xəzər dənizi
- Yapon dənizi
- Aralıq dənizi
- Egey dənizi
- Oxot dənizi

21 Azərbaycan, İran, RF – si, Qazaxıstan, Türkmenistanın əhatəsində yerləşən dəniz hansıdır?

- Berents
- Qara
- Aralıq
- Baltik
- Xəzər

22 Xəzər dənizinin ən böyük sərvəti hansıdır?

- Yosun
- su
- Suiti

- Duz
- Flora

23 Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikası sektorunda son vaxtlar hansı neft yataqları istismara verilmişdir?

- Bahar
- Şahdəniz
- Çıraq, Azəri Günəşli
- Bulla
- Ümid

24 Xəzərə ən çox çirkab gətirən çay?:

- Lənkəran çayı;
- Volqa çayı;
- Samur çayı;
- Kür çayı;
- Terek çayı;

25 Xəzərin ekoloji problemlərinə dair birinci Beynəlxalq Konfrans çağrılmışdır:

- 1995-ci ildə;
- 1992-ci ildə;
- 1991-ci ildə ;
- 1990-ci ildə;
- 1993-cü ildə;

26 Xəzər Dənizinin ən dərin yeri harada nə qədərdir?

- Bakı buxtası 965 m
- Xəzər çökəkliyi 900 m
- Lənkəran çökəkliyi 1025 km
- Türkmənbaşı, 1700 km
- Nabran çökəkliyi 1250 m

27 Aşağıdakılardan hansı ilə Xəzərin Neft Daşları və Bakı buxtası akvatoriyası ilə adlandırırlar?

- “təmiz zona”
- “ölü zona”
- “dəniz zonası”
- “qızıl zona”
- “neft zonası”

28 Nəyin hesabına Xəzər dənizi neftlə 10 % çirkənlər?

- Neft tankerlərinin
- Volqa çayının
- neft emalı zavodlarının
- Buruqların
- Neft kəmərlərinin

29 . Azərbaycanın Xəzər dənizi hissəsində aşkarlanmış ən böyük qaz yatağının hansı olduğunu müəyyən edin:

- Şahdəniz
- ASənqəcal
- Neft Daşları
- Bulla

Qaradağ

30 Xəzərin çirkənməsinin yaratdığı ekoloji problem:

- bioloji resursların azalması;
- sahil torpaqlarının şoranalması;
- doğru cavab yoxdur
- mineral resursların hasilatında çətinlik;
- su nəqliyyatında çətinliklər;

31 Xəzərin ən çox çirkənmiş sahələri:

- Bakı və Xaçmaz sahilləri;
- Bakı buxtası və Neft daşları;
- Çilov və Qum adaları;
- Sumqayıt və Lənkəran sahilləri;
- Neft daşları və Neftçala sahilləri;

32 Xəzər dənizində duzluluğun maksimal promili nə qədərə çatır?

- 250
- 200
- 450
- 275
- 300

33 Azərbaycan Respublikasında ildə istehsal olunan neftin neçə faizi Xəzər dənizi sektorunu verir?

- 35
- 55
- 65
- 85
- 97

34 Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikası sektorunda nə qədər neft aşkarlandığını bilirsinizmi?

- 12,7 mlrd t
- 7,0 mlrd t
- 10,0 mlrd t
- 4,0 mlrd t
- 12,2 mlrd t

35 Xəzər dənizində neçə mlrd barrel neft olduğunu müəyyən edin:

- 60
- 49
- 10
- 3,0
- 33

36 Azərbaycan Respublikasının Xəzər sektorunda ekoloji tarazlığı pozan səbəblərdən birini müəyyən edin:

- dalgalar
- Araz çayı
- Kür çayı
- çirkəb suların axıdlılması
- palçıq vulkan

37 Xəzər dənizi fiziki-coğrafi xüsusiyyətlərinə görə neçə hissəyə bölünür?

- 3
- 4
- 8
- 6
- 5

38 Xəzər dənizi ən çox hansı çay hesabına qidalanır?

- Terek
- Ural
- Kür
- Volqa
- Samur

39 Xəzər Dənizinin Azərbaycan Respublikası sektorunda hansı yataqdan dünya bazarına qaz ixrac olunur?

- Şahdəniz
- Bahar
- Ümid
- Günəşli
- Divanını

40 Aşağıdakılardan hansı Xəzər dənizinin dalğalarının maksimal uzunluğuudur?

- 90-120 metr
- 100-130 metr
- 60-70 metr
- 150 metr
- 80-100 metr

41 Dünyada ilk dəfə neft Xəzər dənizində gəmi ilə nəql olunmuşdur. Bu neçənci ilə təsadüf olunur

- 1889-cu ilə təsadüf olunur
- 1887-ci ilə
- 1885-ci il
- 1886-ci il
- 1888 –ci ilə

42 Xəzər sahillərinin ekoloji cəhətdən əhəmiyyəti nədədir:

- suvarma kanallarının çökilməsində;
- kənd təsərrüfatının inkişafında ;
- sənaye sahələrinin yerləşdirilməsində ;
- turizmin inkişafında;
- qabarma-çökilmə elektrik stansiyasının tikilməsində;

43 əsrin müqaviləsi nə görə Xəzər Dənizinin Azərbaycan Respublikası sektorundan nə qədər heft hasil olunmuşdur?

- 2 mlrd. t
- 511 mln t
- 1,2 mlrd t
- 600 mln t
- 1,3 mlrd t

44 Xəzər dənizi hansı ölkələrin əhatəsində yerləşir?

- RF ,Qazaxıstan, Türkmenistan,Türkiyə
- RF ,Qazaxıstan, Türkmenistan,Özbəkistan

- Özbəkistan, İran, Qazaxıstan, Türkiyə
- Azərbaycan, İran, RF, Qazaxıstan, Türkmenistan
- Gürcüstan, İran, Qazaxıstan, Türkiyə

45 Limanlarda Xəzər dənizinin çox çirkənməsi nə ilə əlaqədardır?

- neft və neft məhsulları daşıyan tankerlər vasitəsi ilə
- Sənaye müəssisələrinin çirkəndiriciləri ilə
- Antrapagen amilin təsirlə
- “ölü” zonaların çoxalması ilə
- Gəmiçiliyin inkişafı ilə

46 Hansı ərazilərdən (istiqamətdən) Xəzər dənizinə arktik, müləyim, tropik, subtropik hava kütlələri daxil olur?

- qərbədən
- İrandan
- Orta Asiyadan
- RF – dan
- Şimal və cənubdan

47 Neçə ölkənin birgə əməkdaşlığı Xəzər gölünün ekoloji təmizliyinə nail olmaq üçün tələb olunur?

- 4
- 5
- 6
- 3
- 2

48 Xəzərə ən çox çirkəb axıdan Azərbaycan çayı :

- Lənkərançay;
- Samur ;
- Qudyalçay ;
- Araz çayı;
- Kür çayı ;

49 95% çirkli sulara malik olan hansı çay Xəzər dənizinə axır?

- Yenisey çayı
- Kür çayı
- Elba çayı
- Don çayı
- Volqa çayı

50 Xəzər dənizinə ildə nə qədər çirkəb su axıdılır/?

- 8 milyard m³
- 10 milyard m³
- 15 milyard m³
- 12 milyard m³
- 9 milyard m³

51 Hansı dənizdə kəskin çirkənmə ilə əlaqədar qiymətli balıq növləri 9-10 dəfə azalmışdır?

- Oxot dənizi
- Karib dənizi
- Mərmərə dənizi
- Xəzər dənizi

- #### ○ Adriyatik dənizi

52 Hansı dənizdə dünya nərə balığı ehtiyatının 90% - icəmlənmişdir?

- Xəzər dənizi
 - Yapon dənizi
 - Aralıq dənizi
 - Egey dənizi
 - Oxot dənizi

53 Hansı gölün (dənizin) payına Yer kürəsi göl ehtiyatının 44% - idüsür?

- Baykal
 - Göl-göl
 - Aral
 - Xəzər dənizi
 - Maral – göl

54 Xəzərin çirkənməsinin mənfi ekoloji nəticələri:

- neft hasılatınadır;
 - balık ehtiyatlarındadır;
 - molyuskalardır;
 - su bitkilərinadır;
 - duz ehtiyatlarınıadır;

55 Xəzər daha çox çirkənmişdir?

- miroelementlərlə;
 - karbohidrogenlərlə;
 - metallurgiya sənayə çirkab suları ilə;
 - məişət çıqab suları ilə;
 - duzlar və turşularla ;

56 Hansı səbəbdən Xəzər dənizinin sahəsi 400 min km artmışdır?

- dəniz suyu səviyyəsinin qalxması ilə
 - quraqlıqla əlaqədar
 - buxarlanması azalması ilə
 - dənizdə baş verən tektonik hadisələrlə
 - Xəzərə tökülən çaylarla bağlı

57 Xəzər gölü əsasən hansı çirkənləndirici maddələrlə çirkənmişdir?

- amonyak, sulfat turşusu, formaldehidlerle
 - karbohidrojenler, qurğuşunla
 - azot oksidi, karbon qazı ilə
 - fenol, səthi aktiv maddələr, neft məhsulları ilə
 - hidrogen sulfid, karbon sulfidlə

58 Xəzərin cənub və cənub şərqi hissəsində duzluluğun yüksək olması nə ilə bağlıdır?

- həminsularda özünütəmizləmənina sağışəviyyədə olmasılıə
 - duzluçayların çox tökülməsi ilə
 - ilin istidövründə buxarlanmanın yüksəkolması ilə laqədar çaysularının nəzətökülməsi ilə
 - müləyim havakütlələrinin indaxil olmasılıə

59 Limanlarda Xəzərinsularınınında haçoxçırklənməsəbəbinigöstərin.

- ölüzonaların inçoxluğunu
- sənayemüəssisələrinin sulara atdıqları çirklimaddələrlə bağlı
- neft və neft məhsulları daşıyan tankerlərin olması ilə
- nəqliyyatın (su) çoxalması
- insan fəaliyyəti ilə

60 Eldar şamı və Xəzər lələyinə harada təsadüf edilir?

- Dağıstanda
- Azərbaycanda
- Türkiyədə
- İranda
- Gürcüstanda

61 Xəzərin canlı aləminin həyat səviyyəsinin pisləşməsi hansı problemləri

- sosial
- kimyəvi
- bioloji
- ekoloji
- fizioloji

62 İqlim dəyişiklikləri, tektonik hadisələr Xəzərlə bağlı hansı dəyişikliklərə gətirir?

- səviyyə tərəddüdlərinə
- [yeni cavab] çayların xəzərə tökülməsi məhdudlaşır
- tullantılarla daha çox çirklnir
- neft – qaz ehtiyatları azalır
- flora-fauna ehtiyatlarındakı dəyişikliklərə

63 Xəzər dənizi səviyyəsinin 2 metrədək aşağı düşməsi neçənci ilə təsadüf edir?

- 1990
- 1970
- 1960
- 1950
- 1980

64 Hər il hansı dənizə 3 min ton neft məhsulları axıdılır?

- Oxot dənizi
- Xəzər dənizi
- Aralıq dənizi
- Mərmərə dənizi
- Adriatik dənizi

65 Xəzərə hidrotexniki qurğular, mədən və tankerlər necə təsir edir?

- gəmilərin hərəkətinə mane olur
- balıqçılığa təmin yaradır
- balıqların axını şəraitinə mane olur
- a) bitki örtüyünü məhv edir
- onun 2-ci çirkənmə mənbəyi sayılır

66 Xəzər dənizinin dalğalarının maksimal uzunluğunu göstərin

- 60-70 metr
- 90-120 metr
- 80-100 metr

- 100-130 metr
- 150 metr

67 Xəzər dənizinə arktik, müləyim, tropik, subtropik hava kütlələri hansı ərazilərdən (istiqamətdən) daxil olur?

- qərbdən
- İrandan
- Orta Asiyadan
- RF – dan
- Şimal və cənubdan

68 Xəzər gölünün ekoloji təmizliyinə nail olmaq üçün neçə ölkənin birgə əməkdaşlığı tələb olunur?

- 4
- 5
- 6
- 3
- 2

69 Xəzərin çırkləndirən neftin 10% - i nəycin hesabındadır?

- neft emalı zavodlarının
- Neft kəmərlərinin
- Neft tankerlərinin
- Volqa çayının
- Buruqların

70 Səviyyə (Xəzərlə bağlı) tərəddüdlərinin səbəbini göstərin.

- su anbarlarının tikilməsi ilə əlaqədar
- çayların Xəzərə az və ya çox tökülməsi
- sənaye müəssisələrinin tullantıları ilə çırklənmə
- neft-qaz çıxarılması ilə əlaqədar
- iqlim dəyişmələri, tektonik hadisərlərə bağlı

71 Hansı dənizə dünya 90% qara kürü istehsalı və 85% nərə balığı aiddir?

- Barents
- Mərmərə
- Xəzər
- Baltik dənizi
- Qara

72 Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikası sektorunda neçə trln kub m qaz ehtiyatı aşkarlanmışdır?

- 5,0
- 12,0
- 8,0
- 10
- 15

73 Xəzərin başlıca resursları aşağıdakılardır:

- maqnezium, su;
- bioloji, fiziki;
- mineral, bioloji;
- mineral, nəqliyyat;
- rekreasiya, duz

74 Xəzər ekosisteminin vəziyyəti asılıdır :

- doğru cavab yoxdur
- dəniz nəqliyyatının inkişafından;
- mineral resurslardan;
- bioloji resurslardan;
- sənaye və məişət şirkəb sularından ;

75 Xəzərin 2-ci çirkələnmə mənbəyi nədir?

- palçıqlı sellər
- heyvandarlığın, quşçuluğun, balıqçılığın inkişafı
- yaşayış yerləri
- suyunun tərkibindəki mikroelementlər
- mədənlər, tankerlər, hidrotexniki qurğular

76 Xəzər dənizinə şimaldan, qərbdən, cənubdan hansı çaylar tökülür?

- Türyançay, Girdmançay, Kişçay
- Volqa, Terek, Emba, Kür, Samur, Səfidrud
- Dəmiraparançay, Lənkərançay, Ataçay
- Qusarçay, Qudyalçay, Araz, Sinçay
- Ceyrankeçməz, İncəçay, Tərtərçay

77 Xəzərin əsas ada və yarımadalarını göstərin.

- Bakı, Abşeron arxipelaqi, Çeçen, Manqistay, Çələkən
- Çil, Böyük Zirə, Böyük Qızılıağac
- Buzaçı, Şahdili, Kiçik Qızılıağac
- Oğurçi, Krasnovodsk
- Səngi Muğan adaları, Dəvəçi

78 Xəzər dənizi hansı ərazilərdən gələn quru və isti hava kütlələini mülayimləşdirir?

- Gürcüstan
- İran İslam Respublikası
- Türkiye Cumhuriyyəti
- Rusiya Federasiyası
- Orta Asiya

79 Xəzərdə Bakı ilə Mərkəzi Asiya arasında hansı ildən gəmi-bərə işləyir?

- 1950
- 1972
- 1962
- 1960
- 1981

80 Xəzərin səviyyə tərəddüdünün başlıca səbəbləri:

- tektonik proseslər və çirkələnmə
- sürüşmələr;
- zəlzələlər;
- çirkələnmə;
- iqlim və tektonik proseslər ;

81 Xəzərdə köçəri quşların mühafizə olunduğu qoruqlar:

- Şahdağ;

- Qızılıağac;
- Hirkan;
- Qobustan;
- Şirvan;

82 Xəzər dənizi ilə Azərbaycan Respublikasının sahil xəttinin uzunluğunu müəyyən edin:

- 1200 km
- 1000 km
- 925 km
- 825 km
- 450 km

83 Xəzərə tökülən çaylar üzərində su anbarlarının tikilməsinə kimi problemləryaradır?

- iqlim dəyişmələri, tektonik hadisələrlə bağlı
- Xəzərin çirkənməsi daha da çıxalır
- Xəzərə tökülən çayların həcmini azaldır
- Kürü tökmək üçün çayların yuxarı axınına üzən balıqlara bəndlər mane olur
- Kürü tökmək üçün çayların aşağı axınına üzən balıqlara bəndlər mane olur

84 Xəzərin bioloji problemləri dedikdə nə başa düşülür?

- Xəzərincən lələminin həyatsəviyyəsinin işləşməsi
- Xəzərinsululuq dərcəsi
- Xəzərin yağış suyu ilə qidalanması
- suların qidalanma xüsusiyyətləri
- Xəzərə tökülən çayların çirkənməsi

85 Xəzər dənizinin çox çirkənməsinə ilə əlaqədardır? (limanlarda)

- neft və neft məhsulları daşıyan tankerlər vasitəsi ilə
- Sənaye müəssisələrinin çirkəndiriciləri ilə
- Antrapagen amilin təsirlə
- “ölü” zonaların çoxalması ilə
- Gəmiçiliyin inkişafı ilə

86 Xəzər dənizinin sahəsinin 400 min km artması hə ilə əlaqədardır?

- dəniz suyu səviyyəsinin qalxması ilə
- quraqlıqla əlaqədar
- buxarlanmasının azalması ilə
- dənizdə baş verən tektonik hadisələrlə
- Xəzərə tökülən çaylarla bağlı

87 Xəzərə axan, 95% çirkli sulara malik olan hansı çaydır?

- Yenisey çayı
- Kür çayı
- Elba çayı
- Don çayı
- Volqa çayı

88 Dünya 85% nərə balığı və 90% qara kürü istehsalı hansı dənizə aiddir?

- Barents
- Mərmərə
- Xəzər
- Baltik dənizi

Qara

89 Yer kürəsi göl ehtiyatının 44% - i hansı gölün (dənizin) payına düşür?

- Aral
- Baykal
- Maral – göl
- Göy-göl
- Xəzər dənizi

90 825 km – Xəzərin hansı dövlətə düşən sahillərin uzunluğuudur?

- Qazaxıstan
- Türkmenistan
- Azərbaycan
- RF
- İran

91 Xəzərin 10-12 m-lik ən şiddətli dalğaları hansı ərazilərdə (sahillərdə) müşahidə olunmuşdur?

- RF
- Qazaxıstan
- Türkmenistan
- İran ərazisində
- Abşeronda

92 Hekatey Miletli Xəzəri necə adlandırmışdır?

- İdil
- Xəzər
- Hirkan
- Kaspi
- Gürgan

93 Patrokl Xəzərin tədqiqinə hansı çayın mənsəbindən başlanmışdı?

- Kür
- Qarqan
- Samur
- Ətrak
- Səfudrud

94 Makedoniyalı İskəndərin Xəzəri öyrənmək cəhdinin haqqında hansı alim məlumat verir?

- Plini
- Flavi
- Strabon
- Platon
- Aristotel

95 Xəzərin sahilində kaspilərin yaşaması haqqında kim məlumat verir?

- Patrokl
- Ptolemey
- Plini
- Eratosfen
- Nekatey

96 Xəzərin sahilində albanların yaşaması haqqında kim məlumat vermişdir?

- Plini
- Strabon
- Proleterey
- Patrokł
- Eratosfen

97 Hansı ərəb alimi Xəzərin ölçüləri haqqında məlumat verib?

- Məsudi
- Biruni
- Təbəri
- Əl-Xarəzmi
- Bakuvi

98 Xəzərin göl olmasını ilk dəfə kim deyib?

- Plini
- Patrokł
- Heradot
- Pomponi
- Plometey

99 Xəzərdəki Hirkan, Kaspi və Skif körfəzləri haqqında kim məlumat verir?

- Ptolemey
- Heratey
- Pomponi
- Plini
- Patrokł

100 Hansı səyyah ilk dəfə Qara-Boğaz-Qol körfəzində üzüb?

- Plini
- Aristotel
- Ptolemey
- Strabon
- Patrokł

101 Xəzərdə hansı məməli heyvan yaşayır?

- suiti
- dəniz pişiyi
- delfin
- balina
- morj

102 Hansı ərəb alimi Xəzərdəki adalarda qaz çıxarması və vulkan püskürməsi haqqında məlumat verib?

- Bakuvi
- Məsudi
- İstəxri
- Əl-Xarərmi
- Təbəri

103 Hansı ərəb alimi xəzərə tökülən çaylar haqqında məlumat verib?

- Məsudi
- Əl-Xarəzmi
- Bakuvi

- Təbəri
 İstəxri

104 1720-ci ildə hansı dənizin ilk xəritəsi çəkilmişdir?

- Barens dənizinin
 Qaradənizinin
 Aralıq dənizinin
 Xəzər dənizinin
 Baltik dənizinin

105 Pallas hansı dənizdəki heyvanlar haqqında məlumat vermişdir?

- Xəzər dənizi
 Ölü dənizi
 Barens dənizi
 Qaradənizi
 Aralıq dənizi

106 ərəb alimi olan əl-Xarəmi hansı dənizin ölçüləri haqqında məlumat vermişdir?

- Qaradənizi
 Xəzər dənizi
 Barens dənizi
 Ölü dənizi
 Aralıq dənizi

107 Heradot hansı dənizin göl olmasını ilk dəfə demişdir?

- Barens dənizinin
 Xəzər dənizinin
 Qaradənizinin
 Aralıq dənizinin
 Ölü dənizin

108 Plini Xəzərin sahilində hansı millətlərin yaşaması haqqında məlumat vermişdir?

- kaspilərin
 türklərin
 avarların
 albanların
 hindlilərin

109 Eratosfen Xəzərin sahilində hansı millətlərin yaşaması haqqında məlumat vermişdir?

- avarların
 türklərin
 kaspilərin
 hindlilərin
 albanların

110 Patrokl ilk dəfə olaraq hansı körfəzdə üzüb?

- Qara-Boğaz-Qol
 Hirkan
 Komsomol
 Skif
 Kaspi

111 Makedoniyalı İskəndər alim Flavinin hansı dənizi öyrənmək cəhdini haqqında məumati verir?

- Egey dənizi
- Qaradəniz
- Barens dənizi
- Xəzər dənizi
- Ölü dəniz

112 Müasir dövrdə Xəzərin mikrobiologiyasını kim öyrənib?

- Bağırov
- Məhərrəmov
- Salmanov
- Qasımov
- Həsənov

113 Müasir dövrdə Xəzərin bentosunu kim öyrənib?

- Rəhimov
- Qasımov
- Həsənov
- Bağırov
- Salmanov

114 Müasir dövrdə Xəzərin nərə balıqlarını kim öyrənib?

- Məhərrəmov
- Salmanov
- Qasımov
- Rəhimov
- Bağırov

115 Müasir dövrdə Xəzərdəki sümüklü balıqları kim öyrənib?

- Bağırov
- Rəhimov
- Məhərrəmov
- Salmanov
- Həsənov

116 Xəzərdəki su axınları, temperatur və duzluluq haqqında ilk dəfə kim məlumat verib?

- Rallas
- Çuqunov
- Berq
- Knipoviç
- Qmelin

117 Xəzərin ilk xəritəsi neçənci ildə çəkilib?

- 1720
- 1719
- 1723
- 1722
- 1721

118 Xəzərdəki heyvanlar haqqında ilk dəfə kim məlumat verib?

- İvanşinçev

- Berq
- Qrimm
- Karegin
- Pallas

119 İran çayları Xəzərə gələn suyun neçə %-ni verir?

- 3,8
- 3,6
- 3,3
- 3,9
- 3,7

120 Ural çayı Xəzərə gələn suyun neçə %-ni verir?

- 2,7
- 2,3
- 2,1
- 2,5
- 2,8

121 Kür çayı Xəzərə gələn suyun neçə %-ni verir?

- 6,2
- 6,1
- 6,4
- 6,7
- 6,3

122 Orta və Cənubi Xəzərdə yayda suyun temperaturu nə qədər olur?

- +29 °
- +22 °
- +23 °
- +26 °
- +28 °

123 Şimali Xəzərdə yayda suyun temperaturu nə qədər olur?

- +24 °
- +20°
- +21 °
- +22 °
- +23 °

124 Xəzərdə ən çox duzluluq harada olur?

- Orta Xəzər
- Şimali Xəzər
- Böyük Qızılıağac
- Qara-Bağar-Qol
- Cənubi Xəzər

125 Xəzərdə ən böyük dalğalar harada olur?

- Pirallahı
- Abşeron
- Yaşma
- Neft Daşları

Sənq-i-Muğan

126 Kalsium okeandan fərqli olaraq hansı dənizin suyunda miqdarı daha çoxdur?

- Mərmərə dənizinin
- Ölü dənizinin
- Baltik dənizinin
- Aralıq dənizinin
- Xəzər dənizinin

127 Xəzər dənizinə gələn suyun 2,7%-ni hansı çay verir?

- Qudyal çay
- Ətrək çayı
- Samur çayı
- Ural çayı
- Tərtərçay

128 Xəzər dənizinə gələn suyun 6,3%-ni hansı çay verir?

- Samur çayı
- Kür çayı
- Qudyal çay
- Tərtərçay
- Ural çayı

129 Xəzər dənizinə gələn suyun 2,5 %-ni hansı çay gətirir?

- Samur çayı
- Kür çayı
- Qudyal çay
- Tərtərçay
- Terek çayı

130 Xəzər dənizinə gələn suyun 1,1 %-ni hansı çay gətirir?

- Samur çayı
- Terek çayı
- Tərtərçay
- Qudyal çay
- Kür çayı

131 Yağıntıların illik miqdarı 200-300 mm olan dəniz hansıdır:

- Xəzər dənizi
- Ölü dənizi
- Qaradənizi
- Egey dənizi
- Barens dənizi

132 Şimali Xəzərin orta dərinliyi neçə metrdir?

- 5
- 4
- 3
- 2
- 6

133 Şimali Xəzərin cənub sərhədi hansı enliyə qədərdi?

- 40 °
- 42 °
- 44 °
- 43 °
- 41 °

134 Orta Xəzərin orta dərinliyi neçə metrdir?

- 210
- 160
- 180
- 190
- 170

135 Orta Xəzərin cənub sərhəddi hansı enliyə qədərdir?

- 40 °
- 41 °
- 43 °
- 42 °
- 44 °

136 Cənubi Xəzərin Şimal sərhəddi hansı enliyə qədərdir?

- 42 °
- 44°
- 48 °
- 50 °
- 40 °

137 Cənubi Xəzərin orta dərinliyi neçə metrdir?

- 250-300
- 200-300
- 150-200
- 100-150
- 300-400

138 Samur çayı Xəzərdə gələn suyun neçə % gətirir?

- 6,3
- 1,1
- 3,2
- 2,5
- 1,5

139 Xəzərdə yağışlarının illik miqdarı neçə mm-dir?

- 500-600
- 300-400
- 200-300
- 100-200
- 400-500

140 Xəzərdə havanın orta yay temperaturu nə qədərdir?

- +26 °+28 °
- +24 °+26°
- +23 °+25 °

- +22 °+24 °
 +25 °+27 °

141 . Xəzərin suyunda okeandan fərqli olaraq hansı element daha çoxdur?

- kalsium
 natrium
 xlor
 kalium
 maqnezium

142 Cənubi Xəzərdə duzluluq necə problemdir?

- 11,8
 14
 13
 12
 14,5

143 Orta Xəzərdə duzluluq necə problemdir?

- 12
 10
 9
 8
 11

144 Kulalı adası hansı dövlətin ərazisindədir?

- Rusiya
 Türkmənistan
 Qazaxistan
 Azərbaycan
 İran

145 Atırau limanı hansı dövlətin ərazisindədir?

- Qazaxistan
 İran
 Azərbaycan
 Rusiya
 Türkmənistan

146 Ural çayının mənsəbi hansı dövlətin ərazisindədir?

- Qazaxistan
 Azərbaycan
 Türkmənistan
 İran
 Rusiya

147 Kizlər görfəzi hansı dövlətin ərazisindədir?

- Rusiya
 İran
 Azərbaycan
 Qazaxistan
 Türkmənistan

148 Aqraxan yarımadası hansı dövlətin ərazisindədir?

- Türkmenistan
- İran
- Azərbaycan
- Rusiya
- Qazaxistan

149 Komsomol görfəzi hansı dövlətin ərazisindədir?

- Azərbaycan
- Rusiya
- Türkmenistan
- Qazaxistan
- İran

150 Qazaxıstan ərazisindən hansı çay mənsəbin götürür?

- Ural çayı
- Ətrək çayı
- Hirkan çayı
- Tərtərçayı
- Qudyal çayı

151 Türkmenistan ərazisindən hansı çay mənsəbin götürür?

- Ural çayı
- Ətrək çayı
- Hirkan çayı
- Tərtərçayı
- Qudyal çayı

152 İran dövlətinin ərazisindən öz mənbəyini götürən çay hansıdır?

- Samur çayı
- Ətrək çayı
- Hirkan çayı
- Tərtərçayı
- Ural çayı

153 Qazaxıstanda hansı ada yerləşir?

- Yaşma
- Zənbil
- Çilov
- Kulalı
- Gil

154 Qazaxıstanda hansı ada yerləşir?

- Gil
- Yaşma
- Çilov
- Zənbil
- Suiti

155 Rusiyada hansı körfəz yerləşir?

- Komsomol

- Hirkan
- Kızlər
- Kaspi
- Skif

156 Qazaxıstanda hansı körfəz yerləşir?

- Komsomol
- Skif
- Hirkan
- Qara-Boğaz-Qol
- Kaspi

157 Bu adalardan hansı Xəzərdə yoxdur?

- Gilov
- Qarasu
- Zənbil
- Çələkən
- Suiti

158 Bu adalardan hansı Xəzərdə yoxdur?

- Çeçen
- Ovurçu
- Kulanı
- Suiti
- Gürgan

159 Bu adalardan hansı Xəzərdə yoxdur?

- Zənbil
- Kulalı
- Buzaçı
- Suiti
- Yaşma

160 Bu adalardan hansı Xəzərdə yoxdur?

- Çeçen
- Ovurçu
- Kulanı
- Suiti
- Gürgan

161 Bu adalardan hansı Bakı arxipelaqına aiddir?

- Kulalı
- Yaşma
- Kür daşı
- Çilov
- Suiti

162 Bu adalardan hansı Bakı arxipelaqına aiddir?

- Qarasu
- Çilov
- Kulalı
- Suiti

Yaşma

163 Bunlardan hansı yarımadada deyil?

- Çələkan
- Kızlər
- Aqraxan
- Buraçı
- Buraçı

164 Bunlardan hansı körfəz deyil?

- Komsomol
- Aqraxan
- Türkmen
- Qazax
- Kirlər

165 Bu adalardan hansı Bakı arxipelaqına aiddir?

- Suiti
- Çilov
- Kulalı
- Zənbil
- Yaşma

166 Bu adalardan hansı Abşeron arxipelaqına daxildir?

- Xara-Zirə
- Gilov
- Qum
- Pirallahı
- Qarası

167 Bu adalardan hansı Abşeron arxipelaqına daxildir?

- Qigil
- Qarasu
- Qum
- Çilov
- Böyük Zirə

168 Buzac yarımadası hansı dövlətə məxsusdur?

- Qazaxistan]
- Türkmenistan
- Rusiya
- Azərbaycan
- İran

169 Suiti adaları hansı dövlətə məxsusdur?

- Türkmenistan
- Rusiya
- Qazaxistan
- Azərbaycan
- İran

170 Ətrək çayının mənbəyi hansı dövlətin ərazisindədir?

- İran
- Qazaxistan
- Azərbaycan
- Türkmenistan
- Rusiya

171 Buzaçı adası hansı dənizdədir?

- Egey dənizində
- Barens dənizində
- Ölü dənizində
- Xəzər dənizində
- Qaradənizdə

172 Çələkən adası hansı dənizdədir?

- Xəzər dənizində
- Barens dənizində
- Baltik dənizində
- Ölü dənizində
- Qaradənizdə

173 Gürgan çayının mənsəbi hansı dövlətin ərazisindədir?

- İran
- Türkmenistan
- Azərbaycan
- Qazaxistan
- Rusiya

174 Gürgan çayının mənbəyi hansı dövlətin ərazisindədir?

- Türkmenistan
- Rusiya
- Azərbaycan
- Qazaxistan
- İran

175 Ətrək çayının mənsəbi hansı dövlətin ərazisindədir?

- Türkmenistan
- İran
- Azərbaycan
- Rusiya
- Qazaxistan

176 Bu biogen elementlərdən hansı Xəzərin suyunda var?

- uran
- xlor
- natrium
- xrom
- azot

177 Bu biogen elementlərdən hansı Xəzərin suyunda var?

- kalium
- fosfor
- dəmir

- xrom
 radium

178 Bu biogen elementlərdən hansı Xəzərdə var?

- azot
 dəmir
 qallium
 vanadium
 gümüş

179 Bu biogen elementlərdən hansı Xəzərdə var?

- redium
 silisium
 helium
 flüor
 neon

180 Bu biogen elementlərdən hansı Xəzərdə var?

- fosfor
 xlor
 brom
 frior
 kalsium

181 Bu biogen elementlərdən hansı Xəzərdə var?

- helium
 azot
 kalium
 flüor
 kalsium

182 Bu biogen elementlərdən hansı Xəzərdə var?

- stronsiyum
 silisium
 helium
 flüor
 karbon

183 Silisium aşağıdakılardan hansı dənizin suyunda var?

- Egey dənizinin
 Xəzər dənizinin
 Aralıq dənizinin
 Ölü dənizin
 Barens dənizinin

184 Fosfor aşağıdakılardan hansı dənizin suyunda var?

- Qara dənizin
 Xəzər dənizinin
 Barens dənizinin
 Egey dənizinin
 Aralıq dənizinin

185 Azot aşağıdakılardan hansı dənizin suyunda var?

- Xəzər dənizinin
- Mərmərə dənizinin
- Baltik dənizinin
- Aralıq dənizinin
- Ölü dənizinin

186 Xəzərdə silisiumun maksimal miqdarı nə vaxt olur?

- il boy
- qış
- payız
- yaz
- yay

187 Xəzərin biogen elementlərini ən çox nə gətirir?

- insan fəaliyyəti
- su quşları
- çaylar
- dalğa
- küləulər

188 Azot nitratına Xəzərin hansı hissəsində rast gəlinmir?

- şərq
- cənub
- şimal
- orta
- qərb

189 Fosforun miqdarı Cənubi Xəzərdə ən az harda olur?

- qərb
- şərq
- cənub
- orta
- şimal

190 Fosforun miqdarı Cənubi Xəzərdə ən çox harada olur?

- orta
- şərq
- şimal
- cənub
- qərb

191 Fosforun miqdarı Xəzərdə ən az nə vaxt olur?

- bütün il boyu
- yazda
- yayda
- qışda
- payızda

192 Fosforun miqdarı Xəzərdə ən çox nə vaxt olur?

- bütün il boyu

- qışda
- payızda
- yazda
- yayda

193 Xəzər hövzəsində makrobentos neçə qrupa bölünür?

- 6
- 7
- 3
- 4
- 5

194 Perifiton harada yaşayır?

- dibdə
- sudakı əşyalarda
- su qatında
- suyun üzərində
- hər yerdə

195 Bentos harada yaşayır?

- su qatında
- sudakı əşyalarda
- hər yerdə
- dibdə
- suyun üzündə

196 Plankton harada yaşayır?

- sudakı əşyalarda
- hər yerdə
- dibdə
- su qatında
- suyun üzündə

197 Şimali Xəzərin 5m dərinliyində hansı canlı daha çoxdur?

- xərçənglər
- molyusklar
- qurdalar
- süngərlər
- infuzorlar

198 Bunlardan hansı qurddur?

- kum
- ostrakod
- mirid
- nematod
- bölgə

199 5 ali bitki növü var hansı dənizin ərazisindədir?

- Egey dənizinin
- Xəzər dənizinin
- Mərmərə dənizinin
- Baltik dənizinin

Aralıq dənizinin

200 Xəzərdə neçə növ ali bitki var?

- 374
- 566
- 5
- 4
- 3

201 Xəzərin hansı hissəsi fitoplanktonla daha zəngindir?

- şimal
- orta
- cənub
- qərb
- bütün dəniz

202 Xəzərin mikrobentosunda neçə növ heyvan aiddir?

- 344
- 315
- 320
- 566
- 402

203 Zooplanktanda hansı heyvanlar üstündür?

- qurdalar
- mollyuskalar
- amfipodalar
- xərçənglər
- infizorlar

204 Xəzərin zooplanktomunda neçə növ var?

- 313
- 320
- 318
- 315
- 316

205 Xəzərin fitoplanktomında 2-ci yeri hansı yosunlar tutur?

- qonur
- qırmızı
- göy-yaşıl
- yaşıl
- diadom

206 Xəzərin fitoplanktomında ən çox hansı yosunlar var?

- qonur
- yaşıl
- diatom
- göy-yaşıl
- qırmızı

207 Xəzərin fitoplantomında yosunların neçə növü var?

- 451
- 414
- 447
- 449
- 402

208 Şimali Xəzərin 5m dərinliyində nə yerləşir?

- mollyuskalar
- qurdlar
- infizorlar
- xərçənglər
- amfipodlar

209 Kiçik Qızılıağac yasaqlığının sahəsi nə qədərdir? (min.ha)

- 10,8
- 10,3
- 10,2
- 10,7
- 10,1

210 Gil adası yasaqlığının sahəsi nə qədərdir?(ha)

- 430
- 425
- 410
- 400
- 420

211 Şirvan qoruğunun sahəsi nə qədərdir? (min.ha)

- 29,2
- 28,1
- 25,7
- 26,2
- 27,4

212 Abşeron yasaqlığının sahəsi nə qədərdir? (ha)

- 810
- 817
- 815
- 814
- 812

213 Xəzərin eni nə qədərdir (km)?

- 280
- 260
- 320
- 300
- 330

214 Dünya nərə balıq ehtiyatlarının neçə %-i Xəzərdədir?

- 85
- 80
- 77

- 82
- 75

215 Xəzərin sahil xəttinin uzunluğu neçə km-dir?

- 6500
- 6000
- 6200
- 5840
- 6350

216 Xəzərin uzunluğu nə qədərdir (km)?

- 1300
- 1200
- 900
- 1000
- 1100

217 Dərbənd çökəkliyinin dərinliyini neçə metrdir?

- 742
- 780
- 850
- 788
- 875

218 Xəzərin maksimal dərinliyi neçə metrdir?

- 1025
- 980
- 1032
- 1125
- 925

219 Bunlardan hansı qurdlara aid deyil?

- Polixet
- Nematod
- Hirudinca
- Oliqoxet
- Ostrakod

220 Xəzərin makrobentosunda neçə növ var?

- 308
- 312
- 315
- 306
- 313

221 İnfuzorlar Cənubi Xəzərdə hansı dərinlikdə daha çoxdur?

- 10
- 50
- 40
- 30
- 20

222 İnfuzorlar Orta Xəzərdə hansı dərinlikdə daha çoxdur?

- 50
- 40
- 30
- 20
- 10

223 İnfuzorlar Şimali Xəzərdə hansı dərinlikdə daha çoxdur? (m)

- 2
- 6
- 4
- 5
- 3

224 Bunlardan hansı xərçənglərə aid deyil?

- mollyusk
- kum
- mirid
- amfipod
- ostrakod

225 Bunlardan hansı xərçənglərə aid deyil?

- ostrakod
- mirid
- nereis
- kum
- amfipod

226 Bunlardan hansı xərçənglərə aid deyil?

- bağırsaqboşluqlu
- şaxəbığçıqlı
- kürəkayaqlı
- kum
- mirid

227 Bunlardan hansı xərçənglərə aid deyil

- rotatori
- şaxəbığçıqlı
- kum
- anifipod
- mirid

228 Zooplanktonda infuzorların neçə növü var?

- 125
- 135
- 128
- 132
- 118

229 Xəzər suitisi dənizin hansı hissəsində balalayır?

- qərb

- şərq
- cənub
- şimal
- orta

230 Xəzərin Azərbaycan hissəsində neçə növ su qurşları var?

- 45
- 43
- 42
- 41
- 44

231 Xəzərdə neçə növ balıq var?

- 114
- 112
- 111
- 110
- 113

232 Bu balıqlardan hansı Xəzərin yerli növü deyil?

- kefal
- ilanbalığı
- kılıkə
- kələmo
- külmə

233 Bu balıqlardan hansı qıçırdağlıdır?

- kefal
- ziyad
- külmə
- cökə
- sıf

234 Bu balıqlardan hansı qıçırdağlıdır?

- külmə
- çəki
- sıf
- uzunburun
- ziyad

235 Bu balıqlardan hansı qıçırdağlıdır?

- qayabalığı
- durnabalığı
- kefal
- şamayı
- sıf

236 Bu balıqlardan hansı qıçırdağlıdır?

- naxa
- sıf
- kələmo
- kılıkə

kütüm

237 Bu balıqlardan hansı qıçırdaklı deyil?

- siyənək
- cökə
- bölgə
- nərə
- kələmo

238 Bu balıqlardan hansı qıçırdaklı deyil?

- ilanbalığı
- nərə
- gökə
- qayabalığı
- uzunburun

239 Bu balıqlardan hansı qıçırdaklı deyil?

- nərə
- qayabalığı
- xəşəm
- bölgə
- cökə

240 Bu balıqlardan hansı qıçırdaklı deyil?

- bölgə
- kefal
- kələmo
- cökə
- nərə

241 Bu balıqlardan hansı qıçırdaklı deyil?

- nərə
- uzunburun
- cökə
- qaya balığı
- durnabalığı

242 Bu balıqlardan hansı qıçırdaklı deyil?

- bölgə
- uzunburun
- nərə
- siyənək
- cökə

243 Bu balıqlardan hansı nərələrə aid deyil?

- uzunburun
- bölgə
- cökə
- ziyad
- kələmo

244 Bu balıqlardan hansı nərələrə aid deyil?

- bölgə
- kələmo
- sıf
- uzunburun
- cökə

245 Bunlardan hansı qıçırdaklı balıqdır?

- siyənək
- xəşəm
- paya balığı
- kefal
- durnabalığı

246 Bu balıqlardan hansı Xəzər hövzəsinə gətirilib?

- külmə
- ziyad
- ilanbalığı
- kələmo
- ağ amur

247 Bu balıqlardan hansı Xəzər hövzəsinə gətirilib?

- çökə
- şamayı
- enliyalın
- kilkə
- külmə

248 Bu balıqlardan hansı kürü tökmək üçün çaylara girmir?

- kütüm
- kilkə
- nərə
- cökə
- kələmo

249 Xəzərdə ən böyük dalğalar harada olur?

- Pirallahı
- Yaşma
- Neft Daşları
- Sənəgi-Muğan
- Abşeron

250 Xəzərdə ən çox duzluluq harada olur?

- Şimali Xəzər
- Böyük Qızılıağac
- Qara-Bağar-Qol
- Cənubi Xəzər
- Orta Xəzər

251 Orta və Cənubi Xəzərdə yayda suyun temperaturu nə qədər olur?

- + 28 °
- + 22 °
- + 23 °

- + 26 °
 + 29 °

252 Şimali Xəzərdə yayda suyun temperaturu nə qədər olur?

- + 20 °
 + 24 °
 + 23 °
 + 22 °
 + 21 °

253 111 balıq növü hansı dənizdə var?

- Barens dənizində
 Ölü dənizində
 Xəzər dənizində
 Aralıq dənizində
 Qaradənizində

254 Kefal balığı hansı dənizin yerli növü deyil?

- Mərmərə dənizinin
 Barens dənizinin
 Egey dənizinin
 Aralıq dənizinin
 Xəzər dənizinin

255 44 su quşu növü hansı dənizin ərazisindədir?

- Xəzər dənizinin
 Baltık dənizinin
 Aralıq dənizinin
 Egey dənizinin
 Ölü dənizinin

256 Aşağıdakılardan hansı nərələrə aiddir?

- mollyusk
 mirid
 amfipod
 uzunburun
 rolixet

257 Ağ amur balığı hansı dənizin hövzəsinə gətirilib?

- Mərmərə dənizinin
 Barens dənizinin
 Xəzər dənizinin
 Aralıq dənizinin
 Ölü dənizinin

258 Bunlardan hansı qığırdağlı balıqdır?

- durnabalığı
 xəşəm
 nərə
 kefal
 siyənək

259 Bunlardan hansı qığırdaklı balıq deyil?

- nərə
- kefal
- cökə
- bölgə
- paya balığı

260 Son 35 ildə Xəzərin səviyyəsi neçə metr dəyişib?

- 1,5
- 3,5
- 3
- 2
- 2,5

261 Qara Boğaz-Qol görfəzində duzluluq neçə promildir?

- 250
- 300
- 280
- 230
- 220

262 Qara-Boğaz-Qol görfəzinin bağlanması layihəsinin müllifi kim idi?

- Aleksandrov
- Zenkeviç
- Vernadski
- Aqambekyan
- Cəlal Mahmudov

263 Qara-Boğaz-Qol görfəzi neçənci ildə açıldı?

- 1992
- 1993
- 1994
- 1991
- 1990

264 Qara-Boğaz-Qol görfəzi neçənci ildə bağlandı?

- 1980
- 1979
- 1981
- 1977
- 1978

265 Xəzər sahilində sulfat kombinatı hansı şəhərdə tikilmişdir?

- Atırau
- Aktau
- Türkmenbaşı
- Okarem
- Bekdaş

266 1977-ci ildəki səviyyə son neçə ildəki ən aşağı səviyyə olub?

- 400

- 300
- 100
- 500
- 200

267 1977-ci ildə Xəzərin səviyyəsi neçə metr olmuşdur?

- 26
- 28
- 25
- 29
- 27

268 Xəzəri qurumaqdan xilas etmək üçün hansı çayın istiqamətini dəyişmək təklif edilmişdi?

- Tobol
- Peçora
- Kama
- Oka
- Sm. Dvina

269 Suyun son qalxması ərəfəsində səviyyə neçə metr idi?

- 29
- 26
- 27
- 28
- 30

270 Xəzərin səviyyəsinin son qalxması neçənci ildən başlanılmışdır?

- 1978
- 1975
- 1976
- 1980
- 1977

271 Xəzər dənizinin səviyyəsi nə zaman – 25,8 metr olmuşdur?

- XVIII əsrin sonlarında
- XIV əsrin sonlarında
- XIX əsrin sonlarında
- XX əsrin sonlarında
- XVII əsrin sonlarında

272 Avropada istifadə olunan suyun həcmi neçənci ildə 50 km olmuşdur?

- 1950-ci ildə
- 1955-ci ildə
- 1993-cü ildə
- 1960-ci ildə
- 1949-cu ildə

273 Avropada istifadə olunan suyun həcmi neçənci ildə 230 km olmuşdur?

- 1989-cu ildə
- 1995-ci ildə
- 1988-ci ildə
- 1993-cü ildə

1991-ci ildə

274 1830-cu ildə hansı dənizini səviyyəsinin dəyişməsi üzərində müşahidə aparılır?

- Xəzər dənizinin
- Mərmərə dənizinin
- Ölü dənizinin
- Baltik dənizinin
- Aralıq dənizinin

275 Peçora çayının istiqamətini dəyişmək hansı dənizin qurudulması üçün təklif edilmişdir?

- Baltik dənizinin
- Ölü dənizinin
- Xəzər dənizinin
- Aralıq dənizinin
- Mərmərə dənizinin

276 Son 2 min ildə Xəzərin səviyyəsi neçə metr dəyişib?

- 11
- 12
- 5
- 10
- 14

277 1993-cü ildə Xəzərin səviyyəsi neçə metr idi?

- 25
- 26
- 25,5
- 27
- 23

278 Qara-Boğaz-Qol görfəzində hansı faydalı qazıntı hasil olunur?

- natrium
- mirabilit
- xörək duzu
- maqnezium
- pirit

279 Qara-Boğaz-Qol görfəzində hansı maddə daha çoxdur?

- kalium duzu
- xlor
- qlauber duzu
- xörək duzu
- maqnezium duzu

280 Xəzərin səviyyəsinin qalxıb-düşməsi hər neçə ildən bir baş verir?

- 70-80
- 30-40
- 40-50
- 50-60
- 60-70

281 1837- 1930-cu illər ərzində Xəzərin səviyyəsi neçə metr arasında dəyişib?

- 1,7
- 1,4
- 1
- 1,2
- 1,3

282 Xəzərin səviyyəsinin dəyişməsi üzərində necənci ildən müşahidə aparılır?

- 1935
- 1829
- 1830
- 1831
- 1833

283 980-cı ildə baş vermiş suyun yüksək səviyyəsi hansı çayla əlaqələndirilir?

- Uzboy
- Amu-Dərya
- Sır-Dərya
- Ətrak
- Qorqan

284 Holosendə Xəzərin səviyyəsi neçə metr dəyişib?

- 11
- 14
- 13
- 12
- 10

285 1941-ci ildə Xəzərin səviyyəsi 1929-cu illə müqayisədə neçə metr enmişdir?

- 1,9
- 1,7
- 1,1
- 1,3
- 1,5

286 XIX əsrin axırlarında Xəzərin səviyyəsi neçə metr olub?

- 25,8
- 26
- 28
- 27,5
- 28,2

287 1991-ci ildə Avropada istifadə olunan suyun həcmi nə qədər olub? (km 3-la)

- 220
- 210
- 250
- 240
- 230

288 1950-ci ildə Avropada istifadə olunan suyun həcmi nə qədər olub? (km 3-la)

- 70
- 45
- 50

- 55
 60

289 Bu illərdən hansında Xəzərin səviyyəsi yüksək olmuşdur?

- 1815
 1812
 1813
 1814
 1817

290 Bu rayonlardan hansının Xəzərə çıxışı yoxdur?

- Siyəzən
 Hacıqabul
 Xaçmaz
 Astara
 Şabran

291 Bu rayonlardan hansının Xəzərə çıxışı yoxdur?

- Xaçmaz
 İmişli
 Lənkəran
 Neftçala
 Şabran

292 Bu rayonlardan hansının Xəzərə çıxışı yoxdur?

- Qobustan
 Astara
 Şabran
 Siyəzən
 Qaradağ

293 Bu rayonlardan hansının Xəzərə çıxışı var?

- Beyləqan
 İmişli
 Qobustan
 Saatlı
 Astara

294 Bu rayonlardan hansının Xəzərə çıxışı var?

- Şamaxı
 Şabran
 Qusar
 Hacıqabul
 Şəki

295 Bu rayonlardan hansının Xəzərə çıxışı var?

- Oğuz
 Quba
 Qusar
 Xaçmaz
 Qobustan

296 Bu rayonlardan hansının Xəzərə çıxışı var?

- İsmayıllı
- İmişli
- Lənkəran
- Qusar
- Oğuz

297 Bu rayonlardan hansının Xəzərə çıxışı var?

- Quba
- Qusar
- Sabirabad
- Qobustan
- Xızı

298 Şirvan qoruğu neçənci ildə yaradılıb?

- 1976
- 1925
- 1956
- 1967
- 1968

299 Bəndovan yasaqlığın sahəsi nə qədərir? (min.ha)

- 29
- 27
- 22
- 25
- 23

300 Kiçik Qızılıağac yasaqlığı neçənci ildə yaradılıb?

- 1976
- 1975
- 1979
- 1977
- 1978

301 Gül adası yasaqlığı neçənci ildə yaradılıb?

- 1965
- 1963
- 1964
- 1961
- 1962

302 Bəndovan yasaqlığı neçənci ildə yaradılıb?

- 1959
- 1963
- 1960
- 1961
- 1962

303 Abşeron yasaqlığı neçənci ildə yaradılıb?

- 1969

- 1965
- 1966
- 1968
- 1967

304 Bu rayonlardan hansının Xəzərə çıxışı var?

- Quba
- Yardımlı
- Qusar
- Qobustan
- Qaradağ

305 Bu rayonlardan hansının Xəzərə çıxışı var?

- Lerik
- Qobustan
- Quba
- Masallı
- Yardımlı

306 Xəzəri ən çox çirkənləndirən nədir?

- neft
- fenol
- nitratlar
- çirkəb suları
- ağır metallar

307 Bu problemlərdən hansı Xəzərdə yoxdur

- səviyyə
- bioloji
- nəqliyyat
- buz bağlama
- ekoloji

308 Çirkəb suları dənizin üst qatında bərabər paylansayıdı, onda il ərzində hansı qalınlıqda olardı? (sm-lə)

- 7-8
- 9-10
- 15-16
- 10-11
- 12-13

309 Xəzərə gələn çirkəb sularının neçə %-ni Volqa çayı gətirir?

- 80
- 40
- 50
- 60
- 70

310 Xəzərə çayları vasitəsilə hər il nə qədər çirkəb suları daxil olur? (km 3-la)

- 40-45
- 20-25
- 10-15
- 30-35

50-55

311 Politsiklik aromatik karbohidrogenlərin ən böyük miqdarı Xəzərə haradan daxil olur?

- gəmilərdən
- çirkab sularından
- sənaye axarlarından
- neft hasilatından
- çaylardan

312 Xəzərdə neft kəşfindən bəri dənizə nə qədər xam neft axmışdır? (milyon ton)

- 3,2
- 1
- 1,2
- 2,5
- 4,8

313 Bunlardan hansı Xəzərdə ölü zona sayılır?

- Ənzəli
- Lənkəran
- Neft Daşları
- Dərbənd
- Aktau

314 Bunlardan hansı Xəzərdə ölü zona sayılır?

- Oqurçu
- Bakı buxtası
- Dərbənd
- Astara
- Aktau

315 Bunlardan hansı Xəzərdə ölü zona sayılır?

- Aktau
- Mahaçqala
- Dərbənd
- Oqurçu
- Türkmənbaşı

316 Bunlardan hansı Xəzərdə ölü zona sayılır?

- Mahaçqala
- Aktau
- Çələkən
- Dərbənd
- Ələt

317 Bunlardan hansı Xəzərdə ölü zona sayılır?

- Bəndovan
- Ələt
- Aktau
- Atırau
- Sumqayıt

318 Ermənistən ərazisinin neçə %-i Kür hövzəsinə aiddir?

- 100
- 80
- 70
- 60
- 90

319 Gürcüstanın 30%-i hansı çaya məxsusdur?

- Hirkan çayına
- Kür çayına
- Ural çayına
- Qudyal çayına
- Tərtərçayına

320 Türkiyənin 31 min km hansı çaya aiddir?

- Hirkan çayına
- Ural çayına
- Kür çayına
- Tərtərçayına
- Samur çayına

321 İran ərazisinin 40 min km hansı çaya aiddir?

- Ural çayına
- Samur çayına
- Kür çayına
- Tərtərçayına
- Ətrək çayına

322 Dənizə dağılmış 1 ton neft nə qədər su səthini örтə bilər? (min km²)

- 11
- 13
- 7
- 12
- 9

323 Neçə qram neft 1 km³ suyu tam cırkləndirir?

- 5
- 3
- 8
- 15
- 10

324 İran ərazisinin nə qədəri Kür hövzəsinə aiddir? (min km²)

- 31
- 30
- 40
- 35
- 34

325 Türkiyə ərazisinin nə qədəri Kür hövzəsinə aiddir? (min km²)

- 34
- 31
- 29

- 33
 37

326 Gürcüstanın ərazisinin neçə %-i Kür hövzəsinə aiddir?

- 30
 25
 44
 47
 40

327 Bakı buxtasında nə qədər karbohidrogenli lıl yığılıb? (min ton)

- 4-5
 2-3
 7-8
 6-7
 3-4

328 Araz çayına nə qədər ərazidən çirkab və sənaye suları axıdılır? (min km²)

- 100
 91
 90
 94
 102

329 Kür çayına nə qədər ərazidən çirkab və sənaye suları axıdılır? (min km²)

- 188
 203
 216
 162
 170

330 Bu rayonlardan hansında dəniz dəmiryoluna çox yaxınlaşıb?

- Masallı
 Xaçmaz
 Siyəzən
 Xızı
 Astara

331 Bu rayonlardan hansında dəniz dəmiryoluna çox yaxınlaşıb?

- Xaçmaz
 Siyəzən
 Lənkəran
 Şabran
 Masallı

332 Buzun qalınlığı Xəzərdə nə qədər olur? (m-lə)

- 1,1
 1,0
 0,8
 1,2
 0,7

333 Xəzərin sahilboyunda neçə inzibati rayon yerləşir?

- 8
- 11
- 10
- 9
- 7

334 Bunlardan hansında dəniz terminalı tikilir?

- Neftçala
- Ələt
- Qobustan
- Səngəçal
- Qaradağ

335 Sahilboyunda hansı dəmiryolu xətti keçir?

- Salyan-Neftçala
- Osmanlı-Astara
- Sabunçu-Ramana
- Beyləqan-Ağcabədi
- Ələt-Culfa

336 Səviyyənin qalxması sahil zonasında hansı prosesə səbəb olmuşdur?

- səhralaşma
- çürümə
- yaşıllaşma
- şoranlaşma
- bataqlaşma

337 Neçə inzibati rayon Xəzərin sahilboyunda yerləşir?

- 10
- 8
- 9
- 11
- 7

338 Bakı və Sumqayıt həmçinin Xəzərin sahilində yerləşən inzibati rayonlar ölkə ərazisinin neçə %-ni təşkil edir?

- 18
- 20
- 21
- 15
- 12

339 Ölkə əhalisinin nə qədəri Xəzərsahili ərazidə yaşayır? (milyon nəfər)

- 3,7
- 2,4
- 3,6
- 4,0
- 3,8

340 Sahil rayonlarının payına kənd təsərrüfatı bitkilərinin əkin sahəsinin neçə %-i düşür?

- 11
- 12
- 13
- 14
- 15

341 Sahil rayonlarının payına taxıl istehsalının neçə %-i düşür?

- 13,3
- 13.1
- 13,2
- 13,6
- 13,4

342 Sahilyanı rayonlar tərəvəz istehsalının neçə %-ni verir?

- 40
- 44
- 41
- 42
- 43

343 Sahilyanı rayonlar süd istehsalının neçə %-ni verir?

- 17
- 12
- 11
- 16
- 15

344 Sahil rayonları ət istehsalının ne %-ni verir?

- 10
- 15
- 14
- 11
- 12

345 Suyun qalxması nəticəsində Azərbaycanda nə qədər ərazi su altında qalıb? (km 2-la)

- 825
- 800
- 820
- 780
- 810

346 Son səviyyə tərəddüdü sahilyanı bölgələrə nə qədər ziyan vurub? (milyard ABŞ dolları)

- 13,5
- 10.2
- 11,4
- 10,8
- 12,0

347 Xəzərsahili ərazidə ölkə əhalisinin nə qədəri yaşayır? (milyon nəfər)

- 4,0
- 2,4
- 3,8

- 3,7
 3,6

348 Xəzərin sahilində yerləşən inzibati rayonlar,həmçinin Bakı və Sumqayıt ölkə ərazisinin neçə %-ni təşkil edir?

- 20
 15
 18
 12
 21

349 Yazda hərəkət edən buz hara qədər gəlib çıxır?

- Abşeron
 Giləzi
 Ələt
 Yaşma
 Bəndovan

350 Yazda hərəkət edən buzun orta sahəsi nə qədər olur? (m 2-la)

- 20-25
 5-10
 10-15
 25-30
 15-20

351 Neçə min ha suvarılan sahələr su altında qalıb?

- 25
 15
 10
 5
 20

352 Neçə km dəmiryolu su altında qalıb?

- 25
 15
 17
 18
 20

353 Suyun qalxması nəticəsində neçə km avtomobil yolu su altında qalıb?

- 70
 60
 50
 80
 55

354 Yumurta tədarükünün neçə %-ni sahilyanı rayonlar verir?

- 20
 25
 23
 22
 21

355 Kartof istehsalının neçə %-ni sahilyanı rayonlar verir?

- 5
- 7
- 8
- 9
- 10

356 Tərəvəz istehsalının neçə %-ni sahilyanı rayonlar verir?

- 41
- 40
- 42
- 43
- 44

357 Süd istehsalının neçə %-ni sahilyanı rayonlar verir?

- 16
- 15
- 12
- 11
- 17

358 Ət istehsalının neçə %-ni sahil rayonları verir?

- 14
- 10
- 12
- 11
- 15

359 Taxıl istehsalının neçə %-i sahil rayonlarının payına düşür?

- 13,1
- 13,2
- 13,3
- 13,4
- 13,6

360 Kənd təsərrüfatı bitkilərinin əkin sahəsinin neçə %-i sahil rayonlarının payına düşür?

- 12
- 11
- 14
- 15
- 13

361 Xəzərdə ilk dəfə neft harada çıxarılıb?

- Xara-Zirə
- Neft Daşları
- Bayıl buxtası
- Səngi-Muğan
- Pirallahı

362 Azərbaycanda Xəzərin hansı hissəsi yoxdur?

- Cənub-Qərbi

- Cənubi
- Şərqi
- Orta
- Qərbi

363 Keçmiş Çar Rusiyasında hansı şəhər neft hasilatına görə 1-ci yeri tuturdu?

- Bakı
- Qroznı
- Ufa
- Mahaçqala
- Qazan

364 Bu yataqlardan hansında qaz çoxdur?

- Azəri
- Çıraq
- Kəpəz
- Şahdəniz
- Günəşli

365 Bu yataqlardan hansında neft yoxdur?

- Azəri
- Babək
- Çıraq
- Günəşli
- Kəpəz

366 Bu yataqlardan hansında neft yoxdur?

- Çıraq
- Azəri
- Ulduz
- Şahdəniz
- Günəşli

367 Bunlardan hansının ətrafında su neftlə daha az çirkənmişdir?

- Cilov
- Zənbil
- Çigil
- Səngi-Muğan
- Gil

368 Bunlardan hansının ətrafında su neftlə daha çox çirkənmişdir?

- Pirallahı
- Cilov
- Qum
- Səngi-Muğan
- Böyük Zirə

369 Bu proseslərdən hansının Xəzərin ekologiyasına mənfi təsiri yoxdur?

- suyun çirkənməsi
- mexaniki təsir
- suda oksigen çatışmazlığı
- çayların götirdiyi allüvi

- ağır metallarla zəhərlənmə

370 Tükmənistanla bu yataqlardan hansı mübahisəlidir?

- Çıraq
 Günəşli
 Kəpəz
 Şahdəniz
 Azəri

371 İlk dəfə neçənci ildə Xəzərdə neft çıxarılıb?

- 1949
 1920
 1921
 1922
 1924

372 Neft bu adalardan hansında var?

- Gil
 Qum
 Kür dili
 Səngi-Muğan
 Çigil

373 Neft bu adalardan hansında var?

- Sarı
 Çilov
 Böyük Zirə
 Çigil
 Yaşma

374 Neft bu adalardan hansında var?

- Böyük Zirə
 Səngi-Muğan
 Kür daşı
 Xara-Zirə
 Gil

375 Qaz bu yataqlardan hansında çoxdur?

- Şahdəniz
 Kəpəz
 Çıraq
 Azəri
 Günəşli

376 Neft bu yataqlardan hansında yoxdur?

- Kəpəz
 Çıraq
 Babək
 Günəşli
 Azəri

377 Neft bu yataqlardan hansında yoxdur?

- Ulduz
- Azəri
- Çıraq
- Günəşli
- Şahdəniz

378 Su neftlə bunlardan hansının ətrafında daha az çirkənlənmişdir?

- Çigil
- Zənbil
- Cilov
- Gil
- Səngi-Muğan

379 Su neftlə bunlardan hansının ətrafında daha çox çirkənlənmişdir?

- Qum
- Cilov
- Pirallahı
- Böyük Zirə
- Səngi-Muğan

380 Neft-qaz Azərbaycanın yanacaq-enerji balansında neçə % təşkil edir?

- 60
- 63
- 80
- 68
- 72

381 Qaz ehtiyatı Xəzərin Azərbaycan sektorunda nə qədərdir? (milyard m³)

- 600
- 400
- 450
- 500
- 550

382 Neft ehtiyatı Xəzərin Azərbaycan sektorundakı şelf zonasında nə qədərdir? (milyard ton)

- 25
- 12
- 43
- 37
- 75

383 Xəzərin ekologiyasına bu proseslərdən hansının mənfi təsiri yoxdur?

- suyun çirkənlənməsi
- mexaniki təsir
- çayların götirdiyi allüvi
- suda oksigen çatışmazlığı
- ağır metallarla zəhərlənmə

384 Xəzərdə neft 1980-ci ilədək hansı dərinlikdən çıxarılırdı?

- 10-20
- 70-80
- 40-50

- 30-40
- 20-30

385 Xəzərdə neft ilk dəfə neçənci ildə çıxarılıb?

- 1924
- 1920
- 1921
- 1949
- 1922

386 Xəzərdəki neft ehtiyatları hansı eranın çökmə süxurlarında aşkar edilib?

- Kaynozoy
- Mezozoy
- Arxey
- Proterozoy
- Paleozoy

387 Bu adalardan hansında neft var?

- Çigil
- Gil
- Səngi-Muğan
- Qum
- Kür dili

388 Bu adalardan hansında neft var?

- Çigil
- Çilov
- Böyük Zirə
- Sarı
- Yaşma

389 Bu adalardan hansında neft var?

- Kür daşı
- Səngi-Muğan
- Xara-Zirə
- Gil
- Böyük Zirə

390 Bu yataqlardan hansı Tükmənistanla mübahisəlidir?

- Azəri
- Günəşli
- Şahdəniz]
- Çıraq
- Kəpəz

391 Azərbaycanın yanacaq-enerji balansında neft-qaz neçə % təşkil edir?

- 68
- 80
- 63
- 60
- 72

392 Xəzərin Azərbaycan sektorunda qaz ehtiyatı nə qədərdir? (milyard m³)

- 450
- 400
- 600
- 550
- 500

393 Xəzərin Azərbaycan sektorundakı şelf zonasında neft ehtiyatı nə qədərdir? (milyard ton)

- 43
- 12
- 25
- 75
- 37

394 Azərbaycanın Xəzər dənizində neçə neft-qaz yatağı var?

- 43
- 28
- 71
- 19
- 30

395 Xəzəryani ölkələrin hansında Xəzər dənizindəki qaz ehtiyatı daha azdır?

- Türkmənistan
- Qazaxıstan
- Rusiya
- İran
- Azərbaycan

396 Xəzəryani ölkələrin hansında Xəzər dənizindəki neft ehtiyatı daha azdır?

- Qazaxıstan
- Azərbaycan
- Türkmənistan
- İran
- Rusiya

397 Xəzəryani ölkələrin hansında Xəzər dənizindəki neft ehtiyatı daha çoxdur?

- İran
- Azərbaycan
- Türkmənistan
- Qazaxıstan
- Rusiya

398 Bu elementlərdən hansı neftin tərkibində yoxdur?

- azot
- karbon
- fosfor
- hidrogen
- oksigen

399 Bu elementlərdən hansı neftin tərkibində daha çoxdur?

- karbon

- hidrogen
- kükürd
- oksigen
- azot

400 Pirallahı adasında neçənci ildən neft hasil olunur?

- 1903
- 1900
- 1920
- 1904
- 1902

401 Bu adalardan hansında şirin su var?

- Çilov
- Pirallahı
- Gil
- Zənbil
- Kür Daşı

402 Bunlardan hansı ada deyil?

- Çeçen
- Çigil
- Suiti
- Manqıstau
- Kulalı

403 Bu adalardan hansı Xəzərdə yoxdur?

- Çigil
- Zənbil
- Yaşma
- Kızlər
- Qarasu

404 Bu adalardan hansı Xəzərdə yoxdur?

- Çeçen
- Türkmenbaşı
- Oqrıcı
- Yaşma
- Sarı

405 Bu adalardan hansı Xəzərdə yoxdur?

- Suiti
- Kulalı
- Çeçen
- Aqraxan
- Qarasu

406 Şirin su bu adalardan hansında var?

- Gil
- Pirallahı
- Zənbil
- Çilov

Kür Daşı

407 Aşağıdakılardan hansı ada deyil?

- Zənbil
- Çigil
- Sulak
- Oqurçı
- Qum

408 Aşağıdakılardan hansı ada deyil?

- Aqraxan
- Qarasu
- Daş Zirə
- Çeçen
- Kür Daşı

409 Aşağıdakılardan hansı ada deyil?

- Türkmen
- Oqurçı
- Suiti
- Qarasu
- Kulalı

410 Xəzərdə bu adalardan hansı yoxdur?

- Yaşma
- Aqraxan
- Oqurçı
- Kulalı
- Suiti

411 Xəzərdə bu adalardan hansı yoxdur?

- Zənbil
- Çigil
- Qarasu
- Yaşma
- Kızlər

412 Xəzərdə bu adalardan hansı yoxdur?

- Çeçen
- Oqurçı
- Yaşma
- Sarı
- Türkmenbaşı

413 Bunlardan hansı ada deyil?

- Kulalı
- Çeçen
- Qarasu
- Oqurçı
- Türkmen

414 Bunlardan hansı ada deyil?

- Zənbil
- Çigil
- Sulak
- Qum
- Oqurçı

415 Bunlardan hansı ada deyil?

- Qarasu
- Çeçen
- Kür Daşı
- Daş Zirə
- Aqraxan

416 Bunlardan hansı ada deyil?

- Türkmən
- Oqurçı
- Suiti
- Kulalı
- Qarasu

417 Bu adalardan hansı Xəzərdə yoxdur?

- Aqraxan
- Kulalı
- Suiti
- Oqurçı
- Yaşma

418 Aşağıdakı nəqliyyat növlərindən hansı ilə neft daşınmır?

- Hava
- avtomobil
- dəmiryol
- boru-kəmər
- Su

419 Xəzərdə neftin kəşfindən bəri dənizə neçə milyon ton xam neft axıdılmışdır?

- 2,1
- 2,5
- 2,4
- 2,3
- 2,2

420 Suya tökülən nefti yığmaq üçün nədən istifadə edilir?

- neft-ötürücü
- neft-buxarlandırıcı
- nefthəlledici
- neftyığıcı
- neft-oksidləşdirici

421 Dənizə tökülən neftin neçə %-i onun dibinə çökür?

- 10
- 30
- 40

- 60
 20

422 Bu nəqliyyat növlərindən hansı ilə neft daşınmır?

- dəmiryol
 avtomobil
 Hava
 Su
 boru-kəmər

423 Bu çaylardan hansı Xəzərə cənubdan tökülür?

- Kür
 Səfidrud
 Qorqan
 Ataçay
 Ətrək

424 Bu çaylardan hansı Xəzərə şimaldan tökülür?

- Qorqan
 Ətrək
 Ataçay
 Kür
 Ural

425 Bu çaylardan hansı Xəzərə cənub-şərqdən tökülür?

- Emba
 Terek
 Ataçay
 Qorqan
 Sulak

426 Bu çaylardan hansı quruyandır?

- Viləş
 Astara
 Emba
 Ural
 Sulak

427 Bu çaylardan hansı Xəzərə cənubdan tökülür?

- Kür
 Ataçay
 Gilmənd
 Səfudrud
 Ətrək

428 Bu çaylardan hansı Xəzərə şərqdən tökülür?

- Volqa
 heç biri
 Qorqan
 Ətrək
 Sulak

429 Xəzərə cənubdan tökülən çay:

- Ataçay
- Qorqan
- Kür
- Səfidrud
- Ətrək

430 Xəzərə şimaldan tökülən çay:

- Ataçay
- Ətrək
- Qorqan
- Ural
- Kür

431 Aşağıdakı çaylardan hansı quruyandır?

- Lənkəran
- Viləş
- Ətrək
- Astara
- Sulak

432 Xəzərə çənub-şərqi tökülən çay:

- Terek
- Sulak
- Emba
- Qorqan
- Ataçay

433 Xəzərə qərbdən tökülən çay:

- Emba
- Sulak
- Qorqan
- Ətrək
- Qızılızən

434 Aşağıdakı çaylardan hansı quruyandır?

- Viləş
- Astara
- Emba
- Ural
- Sulak

435 Xəzərə cənubdan tökülən çay:

- Ətrək
- Kür
- Gilmənd
- Ataçay
- Səfidrud

436 Xəzərə şərqi tökülən çay:

- heç biri

- Volqa
- Sulak
- Ətrək
- Qorqan

437 Bu çaylardan hansı quruyandır?

- Lənkəran
- Ətrək
- Astara
- Sulak
- Viləş

438 Bu çaylardan hansı Xəzərə qərbədən tökülmür?

- Emba
- Sulak
- Qorqan
- Ətrək
- Qızılızən

439 Xəzərə tökülmən çaylarla ən çox hansı metallar gətirilir?

- alüminium,qallium
- natrium,arsen
- mis,sink
- titan,gümüş
- dəmir,qurğunun

440 Xəzərə tökülmən çaylar ildə neçə ton mis gətirir?

- 450
- 380
- 420
- 470
- 540

441 Xəzərə tökülmən çaylar ildə neçə ton sink gətirir?

- 620
- 740
- 720
- 670
- 610

442 Xəzərə tökülmən çaylar ildə nə qədər neft məhsulları gətirir? (min ton)

- 20
- 27
- 26
- 23
- 29

443 Xəzərə tökülmən çaylar ildə nə qədər nitrat gətirir? (min ton)

- 33
- 32
- 27
- 35

29

444 Xəzərə tökülən çaylara hər il orta hesabla neçə km 3 tullantı suları axıdılır?

- 44
- 50
- 40
- 42
- 45

445 Bunlardan hansı Xəzərin faunasına mənfi təsir göstərir?

- qurdlar
- Mizidlər
- ilbizlər
- meduzalar
- xərçənglər

446 Xəzərin ən qısa sahil zonası hansı dövlətin ərazisindədir?

- Qazaxıstan
- İran
- Rusiya
- Azərbaycan
- Türkmenistan

447 Bunlardan hansı ekoloji fəlakət zonasıdır?

- Qazaxıstan sahilləri
- Volqa hövzəsi
- Kür hövzəsi
- Ural hövzəsi
- İran sahilləri

448 Bu hərbi münaqişələrdən hansı Xəzərin ekologiyasına daha çox ziyan vurub?

- rus-çeçen
- Dağlıq Qarabağ
- Dnestryani
- Fələstin-İsrail
- gürcü-abxaz

449 Dəniz sularında neftin buraxıla bilən konsentrasiyası nə qədərdir? (mq/l)

- 0,1
- 0,3
- 0,04
- 0,2
- 0,05

450 Bunlardan hansı istirahət üçün yaramır?

- Lənkəran ovalığı
- Abşeronun şimalı
- Cənub-Şərqi Şirvan düzü
- Şix
- Nabran-Yalama

451 Bu kurortlardan hansında əzələ-oynaq xəstəlikləri müalicə olunur?

- Pirşağı
- Zaqulba
- Mərdəkan
- Lənkəran
- Şıx

452 Bu kurortlardan hansı Xəzər sahilindədir?

- Şıx
- Hökməli
- Maştağa
- Balaxanı
- Qobu

453 Bu kurortlardan hansı Xəzər sahilindədir?

- Pirşağı
- Qobu
- Balaxanı
- Hökməli
- Maştağa

454 Bu kurortlardan hansı Xəzər sahilindədir?

- Masazır
- Altıağac
- Mərdəkan
- Hökməli
- Qobu

455 Bu kurortlardan hansı Xəzər sahilindədir?

- Salyan
- Şəki
- İlisu
- İstisu
- Qızılqum

456 Bu kurortlardan hansı Xəzər sahilindədir?

- Ordubad
- Lerik
- Zaqulba
- Neftçala
- Salyan

457 Bu kurortlardan hansı Xəzər sahilindədir?

- Altıağac
- Lənkəran
- İlisu
- Şəki
- Zaqatala

458 Bu kurortlardan hansı Xəzər sahilindədir?

- İlisu
- Göygöl
- Hacıkənd

- Nabran
- İstisu

459 Bu kurortlardan hansı sovet dövründə Beynəlxalq səviyyəli idi?

- Mərdəkan
- Yalama]
- Lənkəran
- Zaqluba
- Nabran

460 Bu kurortlardan hansı Xəzər sahilindədir?

- Mərdəkan
- Qalaaltı
- Göygöl
- İstisu
- Nehrəm

461 Bu kəndlərdən hansı Xəzər sahilində deyil?

- Hövşan
- Pirallahı
- Zığ
- Pirəküşkül
- Zaqluba

462 Bu kəndlərdən hansı Xəzər sahilində deyil?

- Pirşağı
- Mərdəkan
- Qobu
- Hövşan
- Şıx

463 Bu kəndlərdən hansı Xəzər sahilində deyil?

- Mərdəkan
- Nardaran
- Kürdəxanı
- Hövşan
- Bilgəh

464 Qalaaltı kurortu hansı rayonundadır?

- Qusar
- Xızı
- Siyəzən
- Şabran
- Xaçmaz

465 Nabran- Yalama kurortu hansı rayondadır?

- Siyəzən
- Qusar
- Xaçmaz
- Şabran
- Quba

466 Xəzər turist bazası haradadır?

- Bilgəh
- Masallı
- Yalama
- Lənkəran
- Zaqulba

467 İntensivliyinə görə quraqlıq neçə yerə bölünür?

- 7
- 3
- 4
- 5
- 6

468 Bunlardan hansı səhralaşmaya səbəb olmur?

- neft hasilatı
- əhalinin yüksək sıxlığı
- əhalinin az sıxlığı
- intensiv kənd təsərrüfatı
- ağac kəsilməsi

469 Bunlardan hansı neftlə çirkənməyə aid deyil?

- mədən suları
- mazut
- bitum
- quyulardan çıxan süxurlar
- tullantı suları

470 Bu göllərdən hansı texnogen təsirə məruz qalmayıb?

- Qala
- Zığ
- Puta
- Acınohur
- Mirzələdi

471 Abşerondakı texnogen səhralaşmada əsos rolü nə oynayır?

- metallurgiya
- külək eroziyası
- neft hasilatı
- şoranalışma
- kimya

472 yeraltı suların qalxması nəticəsində hansı göllər yaranıb?

- laqun
- gilli-bataqlı
- moren
- abrazion
- tektonik

473 Xəzərin səviyyəsinin qalxması nəyə səbəb olub?

- külək eroziyası

- torpağın pozulması
- heyvandarlığın inkişafı
- bitki örtüyünün inkişafı
- yeraltı suların səviyyəsinin qalxması

474 Dəniz suyunu radioaktiv maddələrlə ən çox nə çirkləndirir?

- SES
- İES
- Metallurgiya
- AES
- DRES

475 Xəzərin çirklənməsinin yaratdığı ekoloji problem:

- mineral resursların hasılatında çətinlik;
- doğru cavab yoxdur
- sahil torpaqlarının şoranlaşması;
- su nəqliyyatında çətinliklər;
- bioloji resursların azalması;

476 Xəzər sahillərinin ekoloji cəhətdən əhəmiyyəti nədədir:

- turizmin inkişafında;
- suvarma kanallarının çökilməsində;
- qabarmanın elektrik stansiyasının tikilməsində;
- kənd təsərrüfatının inkişafında ;
- sənaye sahələrinin yerləşdirilməsində ;

477 Xəzər daxilində yaradılmış milli park hansıdır:

- Xvalin;
- Qobustan;
- Kaspi ;
- Abşeron;
- Gürgün;

478 Xəzərin başlıca resursları aşağıdakılardır:

- mineral, nəqliyyat;
- maqnezium, su;
- rekreativ, duz;
- bioloji, fiziki;
- mineral, bioloji;

479 Xəzərin səviyyə tərəddüdünün başlıca səbəbləri:

- zəlzələlər;
- tektonik proseslər və çirklənmə;
- çirklənmə;
- iqlim və tektonik proseslər ;
- sürüşmələr;

480 Xəzərin ən çox çirklənmiş sahələri:

- Çilov və Qum adaları;
- Neft daşları və Neftçala sahilləri;
- Bakı və Xaçmaz sahilləri;
- Sumqayıt və Lənkəran sahilləri;

- Bakı buxtası və Neft daşları;

481 Xəzər daha çox çirkənlənmişdir?

- mikroelementlərlə;
- duzlar və turşularla ;
- karbohidrogenlərlə;
- metallurgiya sənaye çirkəb suları ilə;
- məişət çirkəb suları ilə;

482 Xəzərə ən çox çirkəb gətirən çay?

- Kür çayı;
- Lənkəran çayı;
- Volqa çayı;
- Terek çayı;
- Samur çayı;

483 Xəzər sahillərində köçəri quşların mühafizə olunduğu qoruq:

- Qızılıağac;
- Şirvan;
- Şahdağ;
- Hirkan;
- Qobustan;

484 Xəzəri çirkənləndirən maddələr ən çox hansı dövlətin ərazisindən daxil olur?

- Azərbaycan
- Türkmenistan
- Qazaxıstan
- Rusiya
- İran

485 Xəzəri çirkənləndirən maddələr ən çox hansı çayla gətirilir?

- Ural
- Samur
- Səfidrud
- Volqa
- Kür

486 Su səthinə tökülən nefti yiğmaq üçün nədən istifadə olunur?

- tor
- silikon
- karbon
- bon
- fenol

487 Torpaq-bitki landşaftı bunlardan hansında pozulub?

- Pirəküskül
- Mərdəkan
- Siyəzən
- Maştaga
- Şüvəlan

488 Abşeron yarımadasındaki səhralaşmanın %-i bunlardan hansında daha azdır?

- cox zəif
- zəif
- mələyim
- güclü
- çox güclü

489 Abşeron yarımadasındaki səhralaşmanın %-i bunlardan hansında daha çoxdur

- çox güclü
- zəif
- mələyim
- güclü
- çox zəif

490 Bu proseslərdən hansı Abşeron yarımadasında daha az sahə tutur?

- bitki örtüyünün deqradasiyası
- texnogen
- külək eroziyası
- su eroziyası
- duzlaşma

491 Buruqların ətrafindakı landşaft neçə metr radiusda məhv olub?

- 5-10
- 0-5
- 20-50
- 15-20
- 10-15

492 Bunlardan hansında torpaq-bitki landşaftı pozulub?

- Pirəküşkül
- Maştağa
- Siyəzən
- Mərdəkan
- Şüvəlan

493 Abşeron yarımadasında bu proseslərdən hansı daha az sahə tutur?

- bitki örtüyünün deqradasiyası
- külək eroziyası
- su eroziyası
- duzlaşma
- texnogen

494 Abşeron yarımadasında bu proseslərdən hansı daha çox sahə tutur?

- bitki örtüyünün deqradasiyası
- su eroziyası
- texnogen
- duzlaşma
- külək eroziyası

495 Bu rayonlardan hansında sahil xətinin uzunluğu daha azdır?

- Astara
- Lənkəran
- Salyan

- Şabran
 Xızi

496 Bu rayonlardan hansında sahil xətinin uzunluğu daha çoxdur?

- Lənkəran
 Neftçala
 Xızi
 Xaçmaz
 Astara

497 Dəniz ən çox harada daha çox irəli getmişdir?

- Qobustan
 Cənub-Şərqi Şirvan
 Samur- Dəvəçi
 Muğan
 Lənkəran

498 Xəzərin səviyyəsinin qalxması nəticəsində dənizkənarı düzənliliklərdə neçə km² ərazi su altında qalıb?

- 420
 500
 309
 1100
 905

499 Qış otlaqlarının neçə %-də səhralaşma baş verib?

- 8,0
 4,1
 5,2
 3,7
 7,5

500 1 litr benzin yanması zamanı ətrafa hansı oksid atılır?

- dəmir
 sodium
 sink
 mis
 qurğunun

501 Səhralaşma prosesi ən çox haradadır?

- Qobustan
 Ceyrançöl
 Mərkəzi Muğan
 Cənubi Muğan
 Cənub-Şərqi Şirvan

502 Səhralaşma prosesi ən az haradadır?

- Cənubi Muğan
 Ceyrançöl
 Qobustan
 Cənub-Şərqi Şirvan
 Mərkəzi Muğan

503 Samur-Dəvəçi ovalığında qrunut sularının səviyyəsi neçə metr qalxmışdır?

- 0,7
- 0,3
- 0,2
- 0,5
- 1,0

504 Bunlardan hansında Abşeron yarımadasındaki səhralaşmanın %-i daha çoxdur?

- çox güclü
- çox zəif
- zəif
- mülayim
- güclü

505 Bunlardan hansında Abşeron yarımadasındaki səhralaşmanın %-i daha azdır?

- güclü
- çox zəif
- zəif
- mülayim
- çox güclü

506 Xəzərin səviyyəsinin qalxmasının Azərbaycanda yaratdığı problemlər?

- dəniz nəqliyyatının çətinləşməsi
- qrunut sularının səviyyəsinin düşməsi
- suvarma işlərinin çətinləşməsi
- torpaqların su altında qalması
- ətraf ərazilərin təmizlənməsi

507 Azərbaycanda səhralaşma proseslərinə daha çox məruz qalan ərazilər?

- 2,4
- 1,2
- 1,4
- 2,3
- 1,3

508 Beynəlxalq Konfransda Dəniz və okeanların çirkəlmədən qorumaq üçün çirkəlməyə aid ən çox hansı məsələyə diqqət yetirilib?

- radasiya
- fekal suları
- mazut dağılması
- neft dağılması
- hasilat zamanı çıxarılan qrunut

509 Hansı göllər yeraltı suların qalxması nəticəsində yaranıb?

- gilli-bataqlı
- laqun
- abrazion
- moren
- tektonik

510 Aşağıdakı şəhərlərdən hansında dəniz və okeanlara aid Beynəlxalq Konfrans keçirilib?

- Stokholm
- Amsterdam
- Oslo
- Kioto
- Şanxay

511 Neçənci ildə dəniz və okeanlara aid Beynəlxalq konfrans keçirilib

- 1962
- 1936
- 1972
- 1980
- 1959

512 İlk dəfə hansı ölkələr dənizlərdə iqtisadi zonanı tətbiq etmişlər?

- Avropa
- Latin Amerikası
- Şimali Amerika
- Cənub-Şərqi Asiya
- Şərqi Asiya

513 Xəzər dənizi neçə fiziki-coğrafi hissəyə bölünür?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

514 Bu yarımadalardan hansı Xəzərdə yoxdur?

- Kulalı
- Manqıslar
- Türkmenbaşı
- Buraçı
- Aqraxan

515 Bu yarımadalardan hansı Xəzərdə yoxdur?

- Türkmenbaşı
- Buraçı
- Manqıstlar
- Aqraxan
- Çeçen

516 Azərbaycan Respublikasının Xəzər sektorunda istifadə olunan neft qazma qurgusunun adı nədir?

- Balaxanı
- Dədə Qorqud
- Turqut
- Ozal
- Buzovna

517 Dənizdə neft hasilatı:

- 105%
- 100%
- 60%

- 97%
- 80%

518 Son vaxtlar Xəzərdə istifadəyə verilmiş tanınmış qaz yatağı hansıdır?

- Ümüd
- Bulla
- Qaradağ
- Şahdəniz
- Bahar

519 Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikası sektorunda aşkarlanmış neft ehtiyatını müəyyən edin:

- 10 mlrd. t
- 8 mlrd t
- 14 mlrd t
- 45 mlrd t
- 3,0 mlrd t

520 Xəzər dənizində nə qədər neft ehtiyatı olduğunu müəyyən edin:

- 25-30 mlrd t
- 45-50 mlrd t
- 200-215,4 mlrd t
- 100-150 mlrd t
- 8-10 mlrd. t

521 Respublikada ən böyük göl hansıdır?

- Göygöl
- Mehman
- Yasamal
- Masazır
- Sarısu

522 Xəzərin başlıca problemini göstərin:

- suyun donması
- dayazlılıq
- suyun çoxalması
- səviyyənin tərəddüdü
- su azlığı

523 Xəzər dənizinin sahil xəttinin uzunluğunu müəyyən edin:

- 5700-9000 km
- 6500 km
- 3-5 min km
- 10 000 km
- 2,5 min km

524 Xəzər dənizinin sahəsini bilirsinizmi?

- 460 000 kv.km
- 500 000 kv.km
- 375000 kv.km
- 371 000 kv. km.
- 430 000 kv. km.

525 Xəzər dənizində ən çox duzluluq hansı hissədə müşahidə edilir?

- Qaraboğazqol
- şimal
- qərb
- heç bir hissədə
- mərkəz

526 Xəzər dənizində ən az duzluluq hansı hissədə müşahidə edilir?

- qərb
- cənuub
- şərq
- şimal
- orta

527 Xəzər dənizi şimaldan Cənuba hansı məsafədə uzanır?

- 800 km
- 1000 km
- 1200 km
- 500 km
- 700 km

528 Azərbaycanın Xəzər dənizi hissəsində aşkarlanmış ən böyük qaz yatağının hansı olduğunu müəyyən edin:

- Səngəçal
- Bulla
- neft daşları
- Qaradağ
- Ümüd. Babək

529 Bu Ölkələrdən hansı Şimal dənizində neft çıxarır?

- Böyük Britaniya
- Finlandiya
- Niderland
- Danimarka
- İsvec

530 Bu Ölkələrdən hansı Şimal dənizində qaz çıxarır?

- Niderland
- Finlandiya
- Belçika
- Almaniya
- Polşa

531 Bu adalardan hansı Xəzərdə yoxdur?

- Çeçen
- Qarasu
- Aqraxan
- Vulf
- Kür daşı

532 Xəzərə tökülmən çaylarla hansı metallar gətirilir?

- Natrium, arsen
- dəmir, qurğuşun
- alümimum, qallium
- titan, gümüş
- mis, sink

533 Xəzərin tektonik cəhətdən qalxması onun hansı hissəsində baş verir?

- Cənub
- Qərb
- Orta
- Şərq
- Şimal

534 Xəzər dənizində ilk dəfə neft neçənci ildən çıxarılmışdır?

- 1949
- 1922
- 1921
- 1920
- 1924

535 Xəzərdəki bu adalardan hansında neft var?

- Kür daşı
- Böyük Zirə
- Yaşma
- Qum
- Gil

536 Dəniz sularında neftin buraxıla bilən konsentrasiyası nə qədərdir? (mq/l)

- 0,05
- 0,2
- 0,04
- 0,3
- 0,1

537 Xəzəryani ölkələrin hansında neft ehtiyatları Xəzər dənizində daha çoxdur?

- Türkmenistan
- Rusiya
- İran
- Azərbaycan
- Qazaxıstan

538 Xəzəryani ölkələrin hansında neft ehtiyatları Xəzər dənizində daha azdır?

- Türkmenistan
- Rusiya
- İran
- Azərbaycan
- Qazaxıstan

539 Xəzəryani ölkələrin hansında qaz ehtiyatı Xəzər dənizində daha azdır?

- Türkmenistan
- Azərbaycan
- İran

- Rusiya
- Qazaxıstan

540 Azərbaycanda neft və neft məhsulları ilə daha çox çirkənmiş ərazi haradır?

- Samur-Dəvəçi ovalığı
- Lənkəran ovalığı
- Abşeron yarımadası
- Ceyrançöl-Acınohur
- Qarabağ düzü

541 Kür-Araz regionunda səhralaşma və bataqlıqlaşmaya qarşı aparılan mübarizə tədbirlərinə aiddir:

- doğru cavab yoxdur.
- rekultivasiya aparmaq;
- fitomeleorativ tədbirləri genişləndirmək ;
- suvarma sistemini təkmilləşdirmək;
- neft hasilatını azaltmaq;

542 Kür çayında baş verən daşqınların mənfi ekoloji nəticələri:

- doğru cavab yoxdur.
- təbiətdən səmərəli istifadənin təşkili;
- neft hasilatının yüksəlməsi ;
- torpaqların su altında qalması və vurduğu iqtisadi ziyan;
- bəndvurma işlərinin səmərəliliyi;

543 Hirkan milli parkında qorunur:

- Qaraçöhrə və Qafqaz xurması;
- Paleogen dövrünün relikt bitkiləri;
- III dövrün relikt bitkiləri;
- IV dövrün bitkiləri ;
- Eldar şamı ;

544 Şirvan Milli Parkında mühafizə olunur:

- quşlar;
- cüyürlər;
- ceyranlar;
- marallar;
- dağ keçiləri;

545 Kür çayına nə qədər ərazidən çirkab və sənaye suları axıdlır? (min km 2)

- 162
- 170
- 188
- 203
- 216

546 Bakı buxtasında nə qədər karbohidrogenli lıl yiğilib? (min ton)

- 7-8
- 4-5
- 3-4
- 2-3
- 6-7

547 Araz çayına nə qədər ərazidən çirkab və sənaye suları axıdılır?

- 102
- 94
- 91
- 90
- 100

548 Bunlardan hansı ada deyil?

- Çeçen
- Daş Zirə
- Aqraxan
- Qarasu
- Kür Daşı

549 Bunlardan hansı ada deyil?

- Kulalı
- Türkmen
- Oqurçı
- Çeçen
- Qarasu

550 Bunlardan hansı ada deyil?

- Oqurçı
- Kulalı
- Qarasu
- Türkmen
- Suiti

551 Bu adalardan hansı Xəzərdə yoxdur?

- Kulalı
- Oqurçı
- Yaşma
- Aqraxan
- Suiti

552 Respublikamızın təbii-ekoloji şəraitinin və təsərrüfatının formalaşmasına Xəzər dənizinin təsiri?

- suvarma əkinçiliyinin inkişafına şərait yaradır;
- dağəmələgəlməni sürətləndirir
- müxtəlif sənaye sahələrinin inkişafına imkan yaradır
- tropik hava kütləsinin qarşısını alır
- iqlimə yumşaldıcı təsir göstərir

553 Xəzərin rekreatiya əhəmiyyətli sahil əraziləri ?

- Abşeronun şimal sahili, Yalama-Nabran
- Giləzi-Zarat, Qızılıağac körfəzi
- Kürün mənsəbi, Abşeron cənub sahilləri
- Cənub-Şərqi Şirvan, Salyan düzü
- Qobustan, Abşeron arxipelağı

554 Xəzər dənizinin müasir problemləri aşağıdakılardır?

- səviyyə törəddiyi və dənizin dibinin çökməsi

- buxarlanmanın artması, sahil xətlərinin abraziyasının azalması
- bioloji və mineral resurslardan səmərəli istifadə
- Suyun şorlanması, quruma təhlükəsi
- bioloji, ekoloji və səviyyə tərəddüdü

555 Dəniz və okeanlara aid Beynəlxalq konfrans neçənci ildə keçirilib?

- 1962
- 1980
- 1973
- 1936
- 1959

556 Dəniz və okeanlara aid Beynəlxalq Konfrans hansı şəhərdə keçirilib?

- Kioto
- London
- Amsterdam
- Şanxay
- Oslo

557 Məhəlli sular neçə mildir?

- 22
- 12
- 11
- 10
- 15

558 Dənizdə iqtisadi zona neçə mildir?

- 200
- 100
- 20
- 12
- 150

559 Dəniz və okeanların çirkənmədən qorumaq üçün Konfransda çirkənməyə aid ən çox hansı məsələyə diqqət yetirilib?

- radasiya
- mazut dağıılması
- neft dağıılması
- fekal suları
- hasilat zamanı çıxarılan qrunṭ

560 Dənizlərdə iqtisadi zonanı ilk dəfə hansı ölkələr tətbiq etmişlər?

- Şimali Amerika
- Şərqi Asiya
- Avropa
- Latin Amerikası
- Cənub-Şərqi Asiya

561 Zekatey aşağıdakı dənizlərdən hansı haqqında ilk məlumatı vermişdir?

- Xəzər dənizi
- Barens dənizi
- Qaradəniz

- Ölü dəniz
- Baltik dənizi

562 Qazaxıstan Xəzər dənizinin hansı tərəfində yerləşir?

- cənubunda
- şərqində
- cənub-qərbində
- şimal-şərqində
- şimal-cənubunda

563 1200 km aşağıdakılardan hansı dənizin uzunluğuudur?

- Qaradənizinin
- Xəzər dənizinin
- Barens dənizinin
- Ölü dənizin
- Aralıq dənizinin

564 Aşağıdakı dənizlərdən hansı 375 min km^2 -dir?

- Ölü dəniz
- Qaradəniz
- Baltik dənizi
- Xəzər dənizi
- Barens dənizi

565 Hindistanda olmuş hansı sərkərdə Xəzəri öyrənməyə göndərildi?

- Plini
- Atropat
- Atilla
- Patrokl
- İskəndər

566 Xəzər haqqında ilk məlumatı kim vermişdir?

- Mahmudov
- Strabon
- Ptolemy
- Hekatey
- Aristotel

567 Xəzərin şimal-şərqində hansı dövlət yerləşir?

- Türkmenistan
- Rusiya
- İran
- Azərbaycan
- Qazaxıstan

568 Dünya nərə balıq ehtiyatlarının neçə %-i Xəzərdədir?

- 85
- 75
- 77
- 82
- 80

569 Xəzərin su kütləsi Yer kürəsinin göl ehtiyatlarının neçə %-ni təşkil edir?

- 39
- 41
- 40
- 35
- 37

570 Xəzərin su kütləsinin həcmi nə qədərdir? (min km³)

- 81
- 75
- 78
- 79
- 80

571 Xəzərin sahil xəttinin uzunluğunun neçə km-dir?

- 6500
- 6000
- 6200
- 5840
- 6350

572 Dərbənd çökəkliyinin dərinliyini neçə metrdir

- 742
- 780
- 850
- 788
- 875

573 Xəzərin maksimal dərinliyi neçə metrdir?

- 1032
- 980
- 925
- 1025
- 1125

574 Xəzərin eni nə qədərdir (km)?

- 330
- 260
- 300
- 280
- 320

575 Xəzərin uzunluğu nə qədərdir (km)?

- 1300
- 1200
- 900
- 1000
- 1100

576 Xəzərin sahəsi nə qədərdir? (min km²)

- 325

- 310
- 375
- 345
- 335

577 815 ha aşağıdakılardan hansı yasaqlığın sahəsidir?

- Bəndovan
- Qarasu
- Gil adası
- Kiçik Qızılıağac
- Abşeron

578 1978-ci ildə hansı yasaqlıq yaradılıb?

- Gil adası
- Abşeron yasaqlığı
- Kiçik Qızılıağac
- Qarasu
- Bəndovan yasaqlığı

579 1961-ci ildə hansı yasaqlıq yaradılıb?

- Qarasu
- Bəndovan yasaqlığı
- Gil adası
- Abşeron yasaqlığı
- Kiçik Qızılıağac

580 1969 –cu ildə hansı yasaqlıq yaradılıb?

- Qarasu
- Kiçik Qızılıağac
- Abşeron yasaqlığı
- Gil adası
- Bəndovan yasaqlığı

581 Bəndovan yasaqlığın sahəsi nə qədərir? (min.ha)

- 29
- 27
- 25
- 22
- 23

582 Kiçik Qızılıağac yasaqlığı neçənci ildə yaradılıb?

- 1978
- 1976
- 1975
- 1979
- 1977

583 Gül adası yasaqlığı neçənci ildə yaradılıb?

- 1964
- 1965
- 1962
- 1963

1961

584 Bəndovan yasaqlığı neçənci ildə yaradılıb?

- 1961
- 1963
- 1962
- 1959
- 1960

585 Abşeron yasaqlığı neçənci ildə yaradılıb?

- 1968
- 1965
- 1966
- 1967
- 1969

586 Şirvan qoruğu neçənci ildə yaradılıb?

- 1968
- 1956
- 1925
- 1967
- 1976

587 Kiçik Qızılağac yasaqlığının sahəsi nə qədərdir? (min.ha)

- 10,8
- 10,1
- 10,3
- 10,7
- 10,2

588 Gil adası yasaqlığının sahəsi nə qədərdir?(ha)

- 410
- 430
- 425
- 420
- 400

589 Abşeron yasaqlığının sahəsi nə qədərdir? (ha)

- 817
- 810
- 815
- 814
- 812

590 Şirvan qoruğunun sahəsi nə qədərdir? (min.ha)

- 26,2
- 29,2
- 27,4
- 28,1
- 25,7

591 İqtisadi zona dənizdə neçə mildir?

- 200
- 100
- 20
- 12
- 150

592 Hansı milli park Xəzər daxilində yaradılmışdır?

- Qobustan;
- Kaspi ;
- Xvalin;
- Gürgün;
- Abşeron;

593 Xəzər dənizində ən güclü külək harada müşahidə olunur?

- Sabunçuda
- Binəqədidi
- Bibiheybətdə
- Suraxanıda
- Abşeronda

594 Xəzər dənizi sularının artması(20 – ci əsrin əvvəli)neçənci ildə müşahidə edilib?

- 1929
- 1910
- 1914
- 1905 il
- 1924

595 Xəzər dənizinin Şimal dəniz yoluna çıxışı hansı çayın vasitəsilədir?

- Peçora-Ağ dəniz
- Volqa-Don
- Ağ dəniz-Baltik
- Kür-Araz
- Volqa-Baltik

596 Xəzərin səviyyəsi hansı illərdən yüksəlməyə başlamışdır?

- 1960
- 2010
- 1900
- 2000
- 1980

597 Qazma quyularının tikilməsi Xəzər ekosisteminə necə təsir edir ?

- bioloji zənginliyi artırır
- təsiri yoxdur
- təsiri çox zəifdir
- real təhlükə sayılır
- müsbət təsir göstərir

598 Qazıma tullantılarının dəniz üçün ən təhlükəli növləri hansılar hesab olunur ?

- özüllərin düzgün yerləşdirilməməsi
- ayrılan şirin su tullantıları
- qazıma zamanı işlədilən avadanlıqlar

- qazıma məhlulu, şlamı və qazılmış suxur
- dəniz dibinin quruluşunun dəyişməsi

599 Xəzərin flora və faunası üçün təhlükə yaradan şərtlərdən biridir:

- kəmərlərin inşası
- çayların bol sululuğu
- nəqliyyat vasitələrini tallantıları
- qazma prosesində istifadə olunan materiallar
- duzluluğun artması

600 Şimaldan, cənubdan və qərbədən Xəzər dənizinə tökülen çayları göstərin

- Volqa, Terek, Emba, Kür, Samur, Səfidrud
- Qusarçay, Qudyalçay, Araz, Sınçay
- Türyançay, Girdmançay, Kişçay
- Ceyrankeçməz, İncəçay, Tərtərçay
- Dəmiraparançay, Lənkərənçay, Ataçay

601 Aşağıdılardan hansıları Xəzərin əsas ada və yarımadalarıdır?

- Bakı, Abşeron arxipelaqı, Çeçen, Manqistay, Çələkən
- Çil, Böyük Zirə, Böyük Qızılıağac
- Buzaçı, Şahdili, Kiçik Qızılıağac
- Oğurçi, Krasnovodsk
- Səngi Muğan adaları, Dəvəçi

602 Aşağıdakı hansı çaylar Xəzər dənizinə axır?

- Ceyrankeçməz, Girdmançay, Kişçay
- Qusarçay, Qudyalçay, Araz, Sınçay
- Volqa, Terek, Elba, Kür, Samur, Safidrid
- Türyançay, Girdmançay, Kişçay
- Dəmiraparançay, Bənkərənçay, Astaraçay

603 ən çox Xəzərə ən çox şirkab gətirən çay?:

- Lənkəran çayı;
- Volqa çayı;
- Samur çayı;
- Kür çayı;
- Terek çayı;

604 Birinci Beynəlxalq Konfrans (Xəzərin ekoloji problemlərinə dair/) çağrılmışdır:

- 1995-ci ildə;
- 1992-ci ildə;
- 1991-ci ildə ;
- 1990-ci ildə;
- 1993-cü ildə;

605 Suyun səviyyəsi 1977-ci ildən başlayaraq hansı dənizdə qalxmağa başlamışdır?

- Mərmərə dənizində
- Adriatik dənizində
- Oxot dənizində
- Xəzər dənizində
- Qara dənizdə

606 Son vaxtlar Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikası sektorunda hansı neft yataqları istismara verilmişdir?

- Bahar
- Şahdəniz
- Çıraq, Azəri Günəşli
- Bulla
- Ümid

607 Azərbaycan Respublikasının Xəzər dənizi ilə sahil xəttinin uzunluğunu müəyyən edin:

- 1200 km
- 1000 km
- 925 km
- 825 km
- 450 km

608 əsasən hansı çirkənlərdən Xəzər gölü çirkənmişdir?

- ammonyak, sulfat turşusu, formaldehidlərlə
- karbohidrogenlər, qurğununla
- azot oksidi, karbon qazı ilə
- fenol, səthi aktiv maddələr, neft məhsulları ilə
- hidrogen sulfid, karbonsulfidlə

609 Aşağıdakılardan hansı Xəzərin 2-ci çirkənmə mənbəyi idir?

- palçıqlısellər
- heyvandarlığın, quşçuluğun, balıqçılığın inkişafı
- yaşayış yerləri
- heyvandarlığın, quşçuluğun, balıqçılığın inkişafı
- suyunun tərkibindəki mikroelementlər
- mədənlər, tankerlər, hidrotexniki qurğular

610 Hansı dənizdə suyun duzluluğu 5-10% dir?

- Egey dənizi
- Barents dənizi
- Xəzər dənizi
- Qırmızı dənizə
- Yapon dənizi

611 Xəzər dənizi hansı xalqın adı ilə bağlıdır?

- rus xalqının
- tatar xalqının
- avar xalqının
- kaspi xalqının
- türk xalqının

612 Kimin əsərlərində Xəzər dənizi Kaspiy və Hirkan kimi adlanır?

- Hekatey Miletskinin
- Zyussun
- V.Vernadskinin
- Lamarkın
- Ernest Hekkelin

613 Xəzər suyunu ən çox çirkənlərən mənbə hansıdır?

- neft
- məişət tullantıları
- torf
- kömür
- sənaye tullantıları

614 Xəzərə axan, 90% çirkli sulara malik olan hansı çaydır?

- Yenisey çayı
- Kür çayı
- Elba çayı
- Don çayı
- Volqa çayı

615 Xəzər dənziinin ekoloji vəziyyətini gərginləşdirən şərtlərdən birdir:

- qapalı hövzə olması
- tərzit nəqliyyat qovşağı
- təbii şərait amili
- polisiklik aromatik karbohidrogenlər
- ölkələrin diqqətsizliyi

616 Xəzər səviyyəsinin dəyişməsini 85-90% yaradan hansı amildir?

- tektonik
- təbii şərait
- morfoloji
- hidroiqlim
- təbii resurslar

617 Xəzər dənizinin su balansının gəlir hissəsini tənzimləyən mənbə nədir ?

- suyun çirkənməsi
- duzluluğun dərəcəsi
- kanalların mövcudluğu
- tökülən çayların axını
- elmi –tədqiqat işləri

618 Xəzərin çirkənməsində ikinci amil nə hesab olunur ?

- müxtəlif yağıntılar
- torpaq çirkənməsi
- məişət çirkənməsi
- kimyəvi çirkənmə
- atmosfer çirkənməsi

619 Dənizin ekoloji vəziyyətin dəyişməsində mühüm amillər sırasına daxildir:

- qapalı göl olması
- müxtəlif mineralalın olması
- suda duzluluğun artması
- səviyyənin tərddüdü və çirkənməsi
- sərhədlərində dövlətlərin olması

620 Xəzər dənizində yerleşən körfəzələrə aid deyil ?

- Qara-boğaz-qol
- Türkmenbaşı
- Manqışlaq

- Krem
- Türkmen

621 Xəzər dənizinin su balanasının əsas çıxar hissəsi nə hesab olunur ?

- kimya sənayesi
- su səthindən buxarlanması
- suvarma sistemləri
- duzluluq səviyyəsi
- atmosfer çöküntüləri

622 Səviyyənin mövsüm dəyişməsi nədir ?

- sabitlik
- sutkalıq dəyişmə
- çoxillik dəyişmələr
- il ərzində dəyişmə
- tərəddüdlər

623 Xəzər göl-dənizinin səviyyəsi hansı proseslərə məruz qalmışdır ?

- müxtəlif bölgülər
- geotermal proseslər
- birləşmə, ayınla
- transgressiya və regressiya
- sanitər-gigeynik proseslər

624 Xəzər ekosisteminin sabitliyini təmin etmək üçün vacib şərtlərdən biridir:

- sahilyanı dövlətlərin əlaqələri
- nəqliyyatın məhdudlaşdırılması
- səviyyənin sabit saxlanılması
- çayların sanitər vəziyyətinə nəzarət
- gəmiçiliyə nəzarət

625 Xəzəri biogen elementlərlə zənginləşdirən nədir ?

- seysmik proseslər
- hava axınları
- atmosfer çöküntüləri
- Xəzərə tökülen çaylar
- tektonik proseslər

626 Xəzərin əsas limanları sırasına aid deyil:

- Odessa
- Aktarı
- Türkmenbaşı
- Bakı
- Mahaçqala

627 Evtrofifikasiya zamanı asan minerallaşan üzvi maddələrin toplanması nə ilə nəticələnir

- suyun şəffaflığını dəyişir
- təbii gərginlik yaradır
- ekosistemlərə müsbət təsir göstərir
- dəniz ekosisteminin stabilliyi pozulur
- yem bazasını azaldır və ya artırır

628 Su balansının çıkışının digər hissəsi hansıdır?

- Kür çayı
- Volqa çayı
- Aral dənizi
- Qara-boğaz-Qol körfəzi
- Bayıl körfəzi

629 Xəzər suyunu çirkəndirən mənbələrə aid deyil:

- neft
- məişət tullantıları
- qaz
- yüngül sənaye tullantıları
- çay gətirmələri

630 Qız Qalasının yerləşməsində tarixi dəyişiklikləri deyin:

- dənizlə əlaqəsi olmayıb
- dənizdən çox kənardə olub
- dənizin sahilində olub
- Dənizin içərisində olub
- dənizin mərkəzində yerləşib

631 Xəzər sahilində kardioloji mərkəz harada yerləşir/?

- Dağıstanda
- Manqışlaq yarımadasında
- Çələkən yarımadasında
- Abşeron yarımadasında
- Emba hövzəsində

632 Xəzərin Abşeron sahillərində ən çox çirkənən ərazi hansıdır/?

- Milli park ərazisi
- Sumqayıt ərazisi
- Bilgəh sahilləri
- Bayıl buxtası
- Kür hövzəsi

633 Xəzər dənizinin əlverişli limanları siyahısına daxil deyil:

- Türkmenbaşı
- Aktau
- Pəhləvi
- Qroznı
- Bakı

634 Neft Daşları hansı dənizdədir?

- Baltik dənizində
- Aralıq dənizində
- Xəzərdə
- Qara dənizdə
- Ağ dənizdə

635 Xəzər dənizinin statusunu müəyyən edən dövlətlərə aid deyil:

- Gürcüstan

- İran
- Türkmenistan
- Azərbaycan
- Qazaxıstan

636 Azərbaycanda illik neft hasilatının neçə faizini Xəzər dəniziverir?

- 99%
- 90%
- 100%
- 96,6 %
- 91%

637 Xəzərin əsas təsərrüfat əhəmiyyəti hansıdır?

- neft emalı
- suvarma
- energetic
- bioloji
- əkinçilik

638 Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikası ərazisində aşkarlanmış ən böyük qaz yatağı hansıdır?

- Neft Daşları
- Qaradağ
- Şahdəniz
- Sənqəcal
- Bulla

639 Hansı ekoloji problemi Xəzərin çirkənməsi yaratmışdır?

- doğru cavab yoxdur
- bioloji resursların azalması;
- su nəqliyyatında çətinliklər;
- sahil torpaqlarının şoranlaşması;
- mineral resursların hasilatında çətinlik;

640 Aşağıdakılardan hansı Xəzərin ən çox çirkənmiş sahələridir

- Neft daşları və Neftçala sahilləri;
- Çilov və Qum adaları;
- Bakı buxtası və Neft daşları;
- Sumqayıt və Lənkəran sahilləri;
- Bakı və Xaçmaz sahilləri;

641 Aşağıdakılardan hansı səbəb Xəzərin səviyyə tərəddüdünün başlıca səbəbidir?

- tektonik proseslər və çirkənmə;
- sürüşmələr;
- zəlzələlər;
- çirkənmə;
- iqlim və tektonik proseslər;

642 Lənkəran çökəkliyi harada yerləşir?

- Qara dənizdə
- Adriatik dənizində
- Baltik dənizində
- Xəzər dənizində

Oxot dənizində

643 Xəzər dənizi Azərbaycan neftinin neçə faizini verir?

- 97
- 65
- 55
- 35
- 85

644 Azərbaycan Respublikasının əlverişli coğrafi mövqeyini səciyyələndirən amillərdən biridir:

- Ukrayna ilə həmsərhədliyi
- İran ilə həmsərhədliyi
- Rusiya ilə həmsərhədliyi
- Xəzər dənizi mövqeyi
- Gürcüstan ilə həmsərhədliyi

645 Neçənci ildə dünyada ilk dəfə neft Xəzər dənizində gəmi ilə nəql olunmuşdur?

- 1889-cu ilə təsadüf olunur
- 1887-ci ilə
- 1885-ci il
- 1886-ci il
- 1888 -ci ilə

646 Hansı ərazilərdən gələn quru və isti hava kütlələrini Xəzər dənizi müləyimləş -dirir?

- Gürcüstan
- İran İslam Respublikası
- Türkiyə Cumhuriyyəti
- Rusiya Federasiyası
- Orta Asiya

647 Xəzərlə bağlı səviyyə tərəddüdlərinin səbəbini göstərin:

- su anbarlarının tikilməsi ilə əlaqədar
- çayların Xəzərə az və ya çox tökülməsi
- sənaye müəssisələrinin tullantıları ilə çirkənmə
- neft-qaz çıxarılması ilə əlaqədar
- iqlim dəyişmələri, tektonik hadisələrlə bağlı

648 Xəzər dənizi ölkədə istehsal olunan neftin neçə faizini verir?

- 99
- 96
- 70
- 15
- 100

649 Dünya bazarına qaz Xəzər Dənizinin Azərbaycan Respublikası sektorunda hansı yataqdan ixrac olunur?

- Şahdəniz
- Bahar
- Ümid
- Günəşli
- Divanını

650 Xəzər Dənizinin Azərbaycan Respublikası sektorundan əsrin müqaviləsi nə görə nə qədər heft hasil olunmuşdur?

- 2 mlrd.t
- 511 mln t
- 1,2 mlrd t
- 600 mln t
- 1,3 mlrd t

651 Hansı ildən Bakı ilə Mərkəzi Asiya arasında gəmi-bərə işləyir?

- 1981
- 1962
- 1960
- 1950
- 1972

652 Duzluluğun maksimal promili Xəzər dənizində nə qədərdir?

- 275
- 300
- 250
- 200
- 450

653 Qədim zamanlardan müasir dövrədək hansı dənizin 70 - ə yaxın adı olmuşdur?

- Şimali Çin dənizi
- Mərmərə dənizi
- Karib dənizi
- Yapon dənizi
- Xəzər dənizi

654 . Xəzər dənizi səviyyəsinin dəyişməsinin kompleks amillərindən biri hansıdır ?

- geoloji
- siyasi
- mexaniki
- antropogen
- texniki

655 Xəzər dənizinin yerləşdiyi ərazi necə adlanır?

- göl sahəsi
- moren tipli çökəklik
- materiklər arası
- materik depressiyası
- tektonik ərazi

656 Qısamüddəli səviyyə dəyişməsi ən çox Xəzərin hansı rayonlarında baş verir ?

- cənub və şərq rayonunda
- qərb və cənub rayonunda
- cənub ərazisində
- şimal və qərb rayonunda
- şərq rayonunda

657 Biogen elementlərin Xəzərə daxil olamsının mənbələri hansılardır ?

- Xəzərin öz təbii mənbələri
- eroziyalar, aşınmalar
- atmosfer çöküntüləri
- çaylar, şəhərlər, yaşayış məntəqələri
- sirkulyasiyalar, dövranlar

658 Hansı problem Xəzərə tökülən çaylar üzərində su anbarlarının tikilməsi nəticəsində yaranmışdır?

- Xəzərinçirkənlənməsidə da çoxalır
- Kürü tökmək üçün çayların aşağı axınına üzən balıqlara bəndlər mane olur
- iqlim dəyişmələri, tektonik hadisələrlə bağlı
- Kürü tökmək üçün çayların yuxarı axınına üzən balıqlara bəndlər mane olur
- Xəzərə tökülən çayların həcmi azaldır

659 Aşağıdakılardan hansı Xəzərin bioloji problemləridir?

- Xəzərin yağış suyu ilə qidalanması
- suların qidalanma xüsusiyyətləri
- Xəzərin canlı aləminin həyat səviyyəsinin pisləşməsi
- Xəzərin sululuq dərəcəsi
- Xəzərə tökülən çayların çirkənlənməsi

660 Şimaldan və cənubdan Xəzər dənizinə hansı hava kütlələri daxil olur?

- müləyim continental hava kütlələri
- cənub tsiklonları, yerli hava dövranı
- dəniz Arktik hava kütlələri, Orta Asiya hava kütlələri
- continental Arktik havakütlələri
- arktik, müləyim, tropik, subtropik

661 Orta Asiyadan gələn hansı hava kütlələrini Xəzər dənizimüləyimləşdirir?

- cənub siklonlarını
- quru və isti hava kütləsini
- soyuq hava kütləsini
- müləyim dəniz hava kütləsini
- dəniz Arktik hava kütləsini

662 Respublikanın hansı ehtiyatına dəyən zərər üçün 4 mlyrd ABŞ dolları hesablanmışdır?

- Qəbələ RLS – sı üçün
- Aran zonasının şoranalılmış torpaqları üçün
- Bakı buxtasının hədsiz çirkənləməsilə
- Gəncə Gil – Torpaq Kombinatı tullantıları üçün
- Xəzərin səviyyəsinin qalxması ilə əlaqədar

663 1961-1976-cı illər ərzində Bakı-Abşeron arxipelaqında fitoplanktonların fotosintezinin ilkin məhsulu neçə dəfə azalmışdır?

- 100 dəfə
- 30 dəfə
- 50 dəfə
- 10-20 dəfə
- 10 dəfə

664 İlk dəfə antropogen evtofifikasiya (parçalanma arasında tarazlıq) Xəzərin hansı hissəsində qeydə alınmışdır?

- Azərbaycanda

- Qərbi Xəzərdə
- Şimali Xəzərdə
- Cənubi Xəzərdə
- Şərqi Xəzərdə

665 Daha çox Xəzər dənizi nə ilə çirkənmişdir/?

- metallurgiya sənaye çirkəb suları ilə;
- məişət çirkəb suları ilə;
- duzlar və turşularla ;
- miroelementlərlə;
- karbohidrogenlərlə;

666 Köçəri quşların mühafizə olunduğu qoruqlar:

- Qobustan;
- Şirvan;
- Şahdağ
- Qızılıağac;
- Hirkan;

667 Hansı dənizdə III növ balıq və 1332 növ canlı var?

- Xəzər dənizi
- Adriatik dənizi
- Liqquri dənizi
- Qırmızı dəniz
- Şimal dənizi

668 Hansı ərazilərdə (sahillərdə) Xəzərin 10-12 m-lik ən şiddətli dalğaları müşahidə olunmuşdur?

- RF
- İran ərazisində
- Türkmənistan
- Qazaxıstan
- Abşeronda

669 Azərbaycanın hansı çayı Xəzər dənizinə daha çox çirkəb su axıdır?

- Lənkərançay;
- Samur ;
- Qudyalçay
- Araz çayı;
- Kür çayı ;

670 Aşağıdakılardan hansı Xəzərin başlıca resurslarıdır?

- mineral, bioloji;
- mineral, nəqliyyat;
- maqnezium, su;
- rekreatiya, duz;
- bioloji, fiziki;

671 Aşağıdakı hansı səbəbdən Xəzər ekosisteminin vəziyyəti asılıdır

- doğru cavab yoxdur;
- dəniz nəqliyyatının inkişafından;
- mineral resurslardan;
- bioloji resurslardan;

- sənaye və məişət çirkab sularından ;

672 Xəzər dənizi səviyyəsinin dəyişməsinin kompleks amillərindən biri hansıdır ?

- günəş , ay amili
- bisofer amili
- litosfer amili
- hidroiqlim amili
- yerdəyişmə amili

673 Xəzər dənizi səviyyəsinin dəyişməsinin kompleks amillərindən biri hansıdır ?

- bioloji
- geofiziki
- geotermal
- geotektonik
- geomorfoloji

674 Dənizin ritmik səviyyə dəyişmələri nədir ?

- dövrülük
- çirkənmə
- ləpələnmə
- qabarma-çəkilma
- buxarlanması

675 Xəzər dənizində qısamüddətli səviyyə dəyişmələri hansı amilin təsiri nəticəsində baş verə bilir?

- hidroqrafik amillər
- kiçik böyük dövran
- günəşin cazibəsi
- küləyin qovulma-gətirilmə dövranı
- dib litosferinin dəyişməsi

676 Aşağıdakı hansı problem nəticəsində Xəzərin canlı aləminin həyat səviyyəsinin pisləşmişdir?

- sosial
- kimyəvi
- bioloji
- ekoloji
- fizioloji

677 Xəzərlə bağlı hansı dəyişikliklərə iqlim dəyişiklikləri, tektonik hadisələr səbəb olur?

- səviyyə tərəddüdlərinə
- çayların xəzərə tökülməsi məhdudlaşır
- tullantılarla daha çox çirkənlər
- neft – qaz ehtiyatları azalır
- flora-fauna ehtiyatlarındakı dəyişikliklərə

678 Neçənci ildə Xəzər dənizi səviyyəsinin 2 metrədək aşağı düşmüşdür?

- 1990
- 1970
- 1960
- 1950
- 1980

679 Xəzərin hansı dövlətə düşən sahillərinin uzunluğu 825 km –dir?

- İran
- Azərbaycan
- RF
- Qazaxıstan
- Türkmenistan

680 Aşağıdakılardan hansı Xəzərin çirkənməsinin mənfi ekoloji nəticələridir?

- neft hasilatınadır
- balıq ehtiyatlarındadır;
- molyuskalardır;
- su bitkilərinədir;
- duz ehtiyatlarınınadır;

681 Xəzər dənizinə aid olan Həştərxan və Qızlar körfəzləri hansı dövlətdədir ?

- Azərbaycanda
- Özbəkistanda
- Qazaxıstanda
- Rusiya Federasiyasında
- Dağıstanda

682 Xəzərin Azərbaycan sektorunda kəşf edilən neft və qaz yataqlarından neçəsi istismar olunur?

- 10
- 25
- 23
- 19
- 14

683 Xəzər dənizinin ən duzlu körfəzi:

- baki buxtası
- qaraboğazqol
- qızılıağac
- türkmən
- manqistau

684 Xəzərin Azərbaycan sektorunda indiyə qədər neçə neft və qaz yatağı kəşf edilmişdir

- 21
- 19
- 22
- 25
- 20

685 Cənubi Xəzərdə ölü zonaya daxil olan ərazilərə aid deyil:

- Türkmənbaş buxtaları
- Bakı buxtaları
- Neft daşları akvatoriyası
- Volqa- Don kanalı
- Çələkən yarımadası

686 Cənubi Xəzərdə çirkənmə dərəcəsinə görə bəzi ərazilər necə adlanır ?

- mənimsənilməmiş zona
- təmiz zona
- çirkənmiş zona

- ölü zona
- istifadəsiz zona

687 Hansı çay hesabına Xəzər dənizi ən çox qidalanır?

- Terek
- Volqa
- Kür
- Ural
- Samur

688 Ekoloji cəhətdən Xəzər sahillərinin həmiyyəti nədədir:

- suvarma kanallarının çökilməsində;
- kənd təsərrüfatının inkişafında ;
- sənaye sahələrinin yerləşdirilməsində ;
- turizmin inkişafında;
- qabarma-çökilmə elektrik stansiyasının tikilməsində;

689 Bunlardan hansı Xəzər dənizinin əsas təbii sərvətidir?

- neft
- su iti
- balıq
- su
- balıq

690 Şahdəniz qaz yatağı hansı ölkəyə daha yaxın yerləşir?

- Rusiyaya
- Qazaxıstan
- Azərbaycana
- Türkmenistana
- İrana

691 Aşağıdılardan hansı Xəzər dənizinin ən böyük sərvətidir?

- Yosun
- su
- Suiti
- Duz
- Flora

692 Duzluluğun yüksək olması Xəzərin cənub və cənub şərq hissəsində nə ilə bağlıdır?

- duzlu çayların çox tökülməsi ilə
- çay sularının az tökülməsi ilə
- həmin ısułarda özünü təmizləmənin aşağı seviyyədə olması ilə
- müləyim hava kütlələrinin daxil olması ilə
- ilin isti dövründə buxarlanmanın yüksək olmas ilə əlaqədar

693 Aşağıda göstərilən hansı səbəbdən limanlarda Xəzərin suları daha çox çirkənir?

- «ölüzənlər»ın çoxluğu
- sənaye müəssisələrinin sulara atdıqları çirkli maddələrlə bağlı
- neft və neft məhsulları daşıyan tankerlərin olması ilə
- nəqliyyatın (su) çoxalması
- insan fəaliyyəti ilə

694 Hansı ölkədə Eldar şamı və Xəzər lələyinətəsadüf edilir?

- Dağlıstanda
- Azərbaycanda
- Türkiyədə
- İranda
- Gürcüstanda

695 Xəzər çaylarının yuxarı axınlarına üzən balıqlara kürü tökmək üçün hansı səbəb mane olur?

- səs – küy
- antrapagen amillər
- gəmiçilik nəqliyyatı
- çaylar üzərində tikilən su anbarları (bəndlər)
- suların həddən artıq çirkənməsi

696 Abşeron yarımadasının əyilmə istiqaməti niyə cənuba doğrudur?

- qərb küləklərinin təsirindən
- qərb küləklərinin təsirindən
- cənub küləklərinin təsirindən
- şimal küləklərinin təsirindən
- çöküntülərin mənşeyindən

697 Azərbaycan Respublikasının Xəzərsektorundanən trln kub m qaz ehtiyatı aşkarlanmışdır?

- 5,0
- 12,0
- 8,0
- 10
- 15

698 Azərbaycan Respublikasının Xəzərsektorundanən qədər neft aşkarlanmışdır?

- 12,7 mlrd t
- 7,0 mlrd t
- 10,0 mlrd t
- 4,0 mlrd t
- 12,2 mlrd t

699 Aşağıdakı hansı səbəbdən Azərbaycan Respublikasının Xəzər sektorunda ekoloji tarazlıq pozulur

- dalğalar
- Araz çayı
- Kür çayı
- çirkab suların axıdılması
- palçıq vulkan

700 Fiziki-coğrafi xüsusiyyətlərinə görə Xəzər dənizi neçə hissəyə bölünür?

- 3
- 5
- 6
- 8
- 4